ATEITIS

10

1918. LAISVĖS KOVOS METAI 1968

ATEITIS **LIETUVIŲ KATALIKIŠKOJO JAUNIMO ŽURNALAS**
eina nuo 1911 m.

1968 metai gruodis Nr. 10

Šiame numeryje:

Kalėdinis Užgimimas 281
Lietuvių jaunimo atsišaukimas 282
Komentarai 283
Rask laiko dešimčiai dalykų — Romualdas Kriaučiūnas 284
Minutė (eil.) — Stiklinė Užuolaida 288
Lietuvių literatūros klasikai: Lazdynų Pelėda 289
Klaida — Lazdynų Pelėda 290
Vyras, kuris dirbo ir kūrė — Antanas Sabalis 294
Eilėraščiai — Laima Švėgždaitė 296
Numeriai — Jurgis Bradūnas 298
Veikla organizacijoje (Kęst. Kudžmos pašnekesys) — Gabija 300
Fizinė sveikata (dr. V. Majausko paskaitos santrauka) — D. 301
Vienos Kalėdos — Dainora Juozapavičiūtė 302
žiūronai 305
Ex Libris: Ateitis
Aidas tarp dangoraižių — Ses. M. Jurgita 306
Ateities Spinduliai — jaunučių skyrius
Ir mes turėsime savo Dainavą! 307
Užgimusiam Kūdikėliui — Vytenis Bakanas 308
Ant neapgyventos salos — Danguolė Juozapavičiūtė 308
Iškyla į Webster Falls — Dalia Grajauskaitė 308
Kalėdos — Alė Surdėnaitė 309
Kur yra Dievas? — Lisa Tender 309
Kaip mes pasirenkam herojus? 310
Ką galima išmokti lituanistikos mokykloje — Danutė Staškevičiūtė 310
Mūsų herojai 311
Lietuvos miestai — Kostas Petrauskas 312
Linas—Karaliaus Mindaugo patarėjas — Linas Lipčius 312
Dienos stovykla — Birutė Butrimaitė 312
Lietuvos paukščiai — Juozas Laukaitis 312
Kreivos šypsenos ..... viršelio 3 psl.

Viršelis — Čiuožyklos šešėliai, **Vyt. Maželio** nuotr. 287 puslapio nuotrauka — Vyt. Maželio.

REDAKCIJA: vyriausias redaktorius — **Antanas Sabalis;** reportažas — **Kęstutis Čižiūnas;** jaunesniųjų moksleivių skyrius — **Gintarė Ivaškienė;** recenzijų skyrius — **Rima Salytė;** nariai — **Gabija Juozapavičiūtė, Vincė Juškaitė, Petras Sandanavičius, Raimundas Šilkaitis.** Redakcijos adresas: ATEITIS, 80-23 85th Drive, Woodhaven, New York 11421.

ATEITIS yra Moksleivių Ateitininkų Sąjungos leidinys. Prenumerata metams JAV ir Kanadoje $5.00, susipažinimui prenumerata $3.00, garbės prenumerata $10.00; visur kitur laisvajame pasaulyje $3.00.

Administratorius: Kazys Vainius — ATEITIS, 64-09 56th Road, Maspeth, New York 11378.

Spaudos darbus atlieka Tėvų Pranciškonų spaustuvė Brooklyne.

ATEITIS — The Lithuanian Catholic Youth Magazine
Published monthly, except July and August by the Lithuanian Catholic Youth Association. Yearly subscription in US and Canada $5.00. Single copy 50 cents. Entered as second class matter and second class postage paid at the Flushing, New York Post Office.

Kalėdinis Užgimimas

KRISTUS—MESIJAS GIMĖ PRIEŠ DAUGELĮ METŲ. JO GIMIMAS, TAČIAU, MINIMAS ISTORIJOJE IKI ŠIANDIEN.
MES DŽIAUGIAMĖS KRISTAUS GIMTADIENIU YPATINGAI TODĖL, KAD JO ANUOMETINIS ATĖJIMAS Į PASAULĮ, PAKEITĖ ŽEMĖS VEIDĄ. TAČIAU TAI BUVO LABAI SENIAI.
ŽMONIŲ MASĖS IR ŠIEMET ŠVES JO GIMTADIENĮ TIK ISTORINIAI — PAMINĖDAMI SENIAI ĮVYKUSĮ FAKTĄ. MUMS GI KRISTAUS ATĖJIMO Į ŽEMĘ SUKAKTIS REIŠKIA ATSINAUJINIMĄ.
KRISTUS UŽGIMSTA IŠ NAUJO KIEKVIENAME IŠ MŪSŲ, KUOMET MES ATSINAUJINAME JAME.
ŽMOGAUS ASMENINIS IŠGYVENIMAS, SUSITIKIME SU KRISTUMI, IR YRA JO UŽGIMIMAS TOKIO ŽMOGAUS ŠIRDYJE.

PO TO ŠIS ŽMOGUS PAKEIČIA ŽEMĖS VEIDĄ.

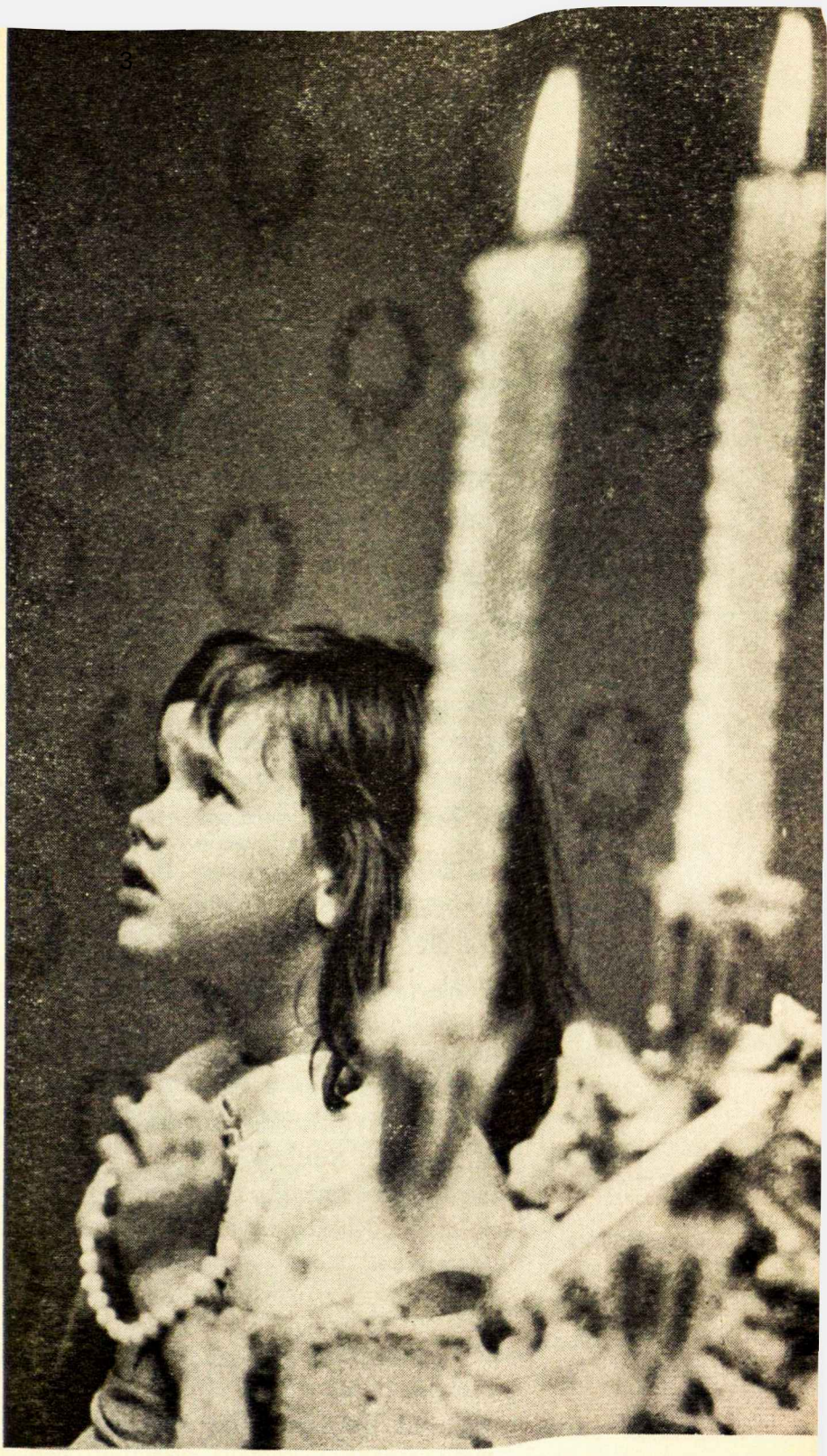

Tyro džiaugsmo
Kristaus Gimimo šventėse
visiems mūsų skaitytojams, bendradarbiams
ir rėmėjams linki

ATEITIES Redakcija
ir Administracija

LIETUVOS NACIONALINĖ M. MAŽVYDO BIBLIOTEKA

Žūtbūtinės kovos metus išgyvenanti pavergtoji Lietuva šiandieną ilgisi tokio pasaulio; laisvoji lietuvių tautos dalis išeivijoje supranta, kad ji gali savo darbu, tikėjimu ir auka šį ilgesį tikrove paversti. Šia išeivijos paskirtimi dalijasi ir lietuviškasis jaunimas.

Todėl, baigiant Lietuvos Laisvės Kovos Metus, lietuviškos jaunimo organizacijos nutarė:

1. stengtis supažindinti laisvojo pasaulio jaunimą su jaunimo padėtimi pavergtame pasaulyje ir

2. nusiųsti delegaciją pas Šventąjį Tėvą, prašant: (a) kad Jis atskiru laišku primintų pasauliui apie komunistiniuose kraštuose be paliovos vykdomą religinį žmonių, o ypač jaunimo, persekiojimą ir (b) suteiktų ypatingą Katalikų Bažnyčios globą pavergtiesiems ir laisviesiems mūsų broliams krikščioniškosios lietuvybės ugdyme.

Bendram ir vieningam darbui susijungęs jaunimas kreipiasi į lietuviškąją visuomenę, ieškodamas jos pritarimo ir paramos.

Laisvės Kovos Metai baigiasi, tik nesibaigia valia kovoti ir tikėti, kad mūsų visų bendromis pastangomis prikelta, kils laisvam gyvenimui Amžinoji Lietuva.

Akademinis Skautų Sąjūdis
Korp.! Neo-Lithuania
Lietuvių Jūrų Skautija
Lietuvių Skaučių Seserija
Lietuvių Skautų Brolija
Lietuvos Vyčiai
Moksleivių Ateitininkų Sąjunga
PLB Jaunimo Sekcija
Studentų Ateitininkų Sąjunga
Clevelande, 1968 gruodžio 8 dieną

* * *

MAŽŲJŲ KANKINIŲ DIENA

Žygio už tikėjimo laisvę komitetas prašo lietuvių visuomenę šių metų gruodžio 28 dieną prisiminti persekiojamą Lietuvos jaunimą: tą ar sekančią dieną, kur galima, surengiant pamaldas ir keliant šio jaunimo gyvenimą spaudoje.

Gruodžio 28 dieną Katalikų Bažnyčia paskyrė savo pirmutiniems šventiesiems — Erodo nužudytiems kūdikiams. Mūsų laikais ši Mažųjų Kankinių šventė primena ir visus, deportacijų bei Sibiro tremties metu, lėta mirtimi žuvusius, mūsų berniukus ir mergaites. Primena ir gyvuosius viso pasaulio jaunimo kankinius, dažnai, dvasios mirties ir medžiagos vergijos grėsmėje.

Jaunimas ilgisi ir siekia žmonių bendruomenės, kuri pilnai gerbtų kiekvieno, net ir jauno, asmens prigimtinį kilnumą. Praėjusiais metais šventasis Tėvas ir Pasaulio Bažnyčių Taryba kreipėsi į visus geros valios žmones, prašydami pirmąją metų dieną padaryti Taikos Diena. Krikščioniui, tačiau, dabartinis kelias į taiką prasidėjo su svetimųjų okupacijoje gimusiu Kristumi ir vis dar tebeveda per vaikų kančią už kitų kaltes.

ATEITIS

GANA ILIUZIJŲ!

Paskutinių kelių metų laikotarpyje mūsų eilėse pasigirdo balsai, skatiną peržiūrėti Ateitininkų Federacijos struktūrą, organizaciją, metodiką ir net — ideologiją. Norima ateitininkus padaryti "moderniškesniais", pagal vėliausią laiko dvasią ir nuotaikas. Nekurie mūsų idejos draugai siūlo sujungti vyresniuosius moksleivuis ir studentus į vieną sąjungą, o jaunesniuosius — siųsti stovyklauti kartu su sendraugiais.

— Natūralus gyvenimo reikalavimas, — sako tokie, — be to, išsispręs visa eilė organizacinių problemų, kurios kyla tarp moksleivių ir studentų atskirų sąjungų autonominės veiklos.

—Ideologija per sunki šio meto jaunuoliui, — skelbia kiti, — jis negali šios naštos pakelti, greitai nusimena ir nusivilia.

ATEITIES Redakcija, pasitarusi su tais, kurie jau ilgą laiką šiuos reiškinius stebi ir dirba jaunimo eilėse, šį klausimą išstudijavo ir turi štai ką pasakyti:

Norint išspręsti didžiąsias mūsų veiklos problemas, reikia jas tinkamai suformuluoti; mes galime patekti į tokį užburtą ratą, kuriame keisime eilę dalykų, bet problemos neišspręsime, nes problema gali būti visai kitur...

Mūsų veikla netodėl šlubuoja, kad organizacinė struktūra pasenusi; pakeitus struktūrą, problemos liks tos pačios: iš kur gauti daugiau darbingų ir kūrybingų žmonių? kaip išaiškinti jaunuoliams mūsų tremties misiją, kad jie ją sąmoningai suprastų? kaip sužadinti lituanistikos studijas studentų tarpe?

Mūsų problema yra žmonių problema — ne struktūrų.

Nemanykime, kad pakeitę veiklos formas, jau užsiauginsime vadovų kadrus. Jeigu neturime žmonių paprasčiausiems darbams, — kas gi praves visus pakeitimus?

Todėl gana gyventi iliuzijomis; atsikreipkime į žmones, nes čia mūsų pati didžioji problema.

•

UŽ TIKĖJIMO LAISVĘ!

Lietuvių organizacijų įgaliotiniai, susirinkę Clevelande 1968 m. spalio mėn. 22 d., nusprendė sudaryti žygio už tikėjimo laisvę komitetą.

Šio komiteto uždavinys būtų pasiųsti pas šv. Tėvą lietuvių jaunimo organizacijų atstovų delegaciją ir jo paprašyti, kad jis primintų pasaulio vyskupams ir katalikams apie tikinčiųjų, ypatingai besimokančio jaunimo, religinę priespaudą komunistų pavergtuose kraštuose.

Apie kitus konkrečius šio komiteto uždavinius bus paskelbta spaudoje vėliau.

Spalio mėn. 30 d. komitetas pasiskirstė pareigomis: pirmininkas Rimas Laniauskas — Moksleivių Ateitininkų Sąjunga, vicepirm. Romualdas Bublys — Moksleivių Ateitininkų Sąjunga, sekretorė Marytė Gailiušytė — PLB Jaunimo Sekcijos atstovė, iždininkas Gintautas Sniečkus — Lietuvių Jūrų Skautija, nariai: Lietuvos Vyčiai, Lietuvių Skaučių Seserija, Lietuvių Skautų Brolija, Lietuvių stud. tautinė korp. Neo-Lituania, Akademinis Skautų Sąjūdis ir Studentų Ateitininkų Sąjunga.

Komiteto adresas: UŽ TIKĖJIMO LAISVĘ, 1911 Beverly Hills Dr., Euclic, Ohio 44117

RASK LAIKO DEŠIMČIAI DALYKŲ

ROMUALDAS KRIAUČIŪNAS

(Pranešimas, skaitytas 1968.XI.9 moksleivių ateitininkų studijų dienose Worcester, Mass.)

1. Rask laiko darbui — tai pasisekimo kaina

New Yorko dangoraižiai, už garsą greitesni lėktuvai, meno kūriniai, tomai knygų — tai žmogaus darbo vaisiai. Jie nepasidarė atsitiktinai. Jie nesusikūrė savaime. Už jų slepiasi ne tik ilgi pasiruošimo metai, bet ir tūkstančiai darbo valandų. Taipgi sunku įsivaizduoti, kad koks dangoraižis ar muzikinė simfonija būtų kieno nors pats pirmasis darbas. Anaiptol, darbštus asmuo su darbu susipažino ir jį pamilo dar jaunystėje. Gal jo pirmu darbu buvo šiukšlių išnešimas, ar sniego nukasimas, ar indų suplovimas, ar gėlių palaistymas. Šie darbeliai gali rodytis smulkūs jums patiems žvelgiant keletą metų atgal. Čia prisimintini Demosteno žodžiai: "Ne kiekvienas didelis darbas yra geras, bet kiekvienas geras darbas yra didelis".

Turbūt nevienas esate nešioję ar tebenešiojate laikraščius, kai kurie gal jau vakarais ar vasarą esate dirbę krautuvėje. Ir kaip smagu buvo savo pirmus uždirbtus dolerius net keletą kartų skaičiuoti! Tiesa, dėl to teko paprakaituoti. Tačiau, kaip vokiečių patarlė sako, darbo išspausti prakaito lašai an trankų garbingesni už aukso žiedą ant pirštų. Vistik užmokestis nevisada seka kad ir gerai atliktą darbą. Būtų nesusipratimas tikėtis finansinio atlyginimo už darbą kuopos valdyboje. Taipgi būtų juokinga tikėtis, kad tėvai jums mokėtų už lovos pasiklojimą ar savo kambario sutvarkymą. Jeigu jums tėvai už jūsų kad ir mažiausią darbelį namuose jums moka, gražiai paprašykite, kad nustotų jus lepinti. Kas namuose be užmokesčio nė piršto nepajudina, — menkas bus iš jo darbininkas jam jau ir subrendus. Kaip tėvai iš jūsų nesitiki užmokesčio už pusryčius ar nakvynę, taip jūs nesitikėkite užmokesčio už atlikimą tų darbų, kurie iškyla visiems kartu gyvenant. Pratinkitės kas dieną atlikti bent po darbelį, kuris ir nevisuomet "prie širdies". Tik tokiu užsigrūdinimu galėsite ilgainiui atlikti tai, kas p reikalaus didelio ryžto, ištvermės ir kas laiduos pasisekimą. Tam tikriems darbams reiki sugebėjimo, bet gabumai be darbo yra kaip žus automobilis be motoro. Edisonas yra pasakęs, kad **darbas yra 98 proc. genijaus.** Tai teigdamas, jis gal ir perdėjo, bet be darbo ir genijus nieko nenustebins. Didžiausi darbai pasaulyje nevisuomet atlikti žmonių su dideliais prigimtais sugebėjimais, bet tų, kurie atliko savo darbą geriausiai. Ne be reikalo kun. A. Sušinskas dar neseniai rašė, kad darbas yra žmogaus gyvenimo pagrindas. Jis — žmogaus sužibėjimo laidas; jis — kelias į pasisekimą, laimę, garbę.

2. Rask laiko mintijimui — tai jėgos šaltinis

Neturėjimas laiko pamąstyti yra panašu į vairavimą automobilio užmerktom akim. Dievas visiems po tiek pat laiko į parą skiria, bet ne visi jį vienodai sunaudoja. Tai yra visiems aišku. Vieni apmąsto, apgalvoja ir nusprendžia, ko jie siekia, ir tada imasi darbo. Kiti gi — tik trepsi vietoje ar blaškosi iš vienos pusės į kitą. Dienai, mėnesiui ar metams praėjus, pastarieji tebėra toje pat vietoje kur ir buvo. Pirmieji turi tarsi žemėlapį ir žino, kur važiuoja. Antrieji šiaip sau važiuoja šunkeliais be žemėlapio ir be tikslo. Schiller'io žodžiais, peiktinas tas, kuris nenori apmąstyti, ką turės veikti. Apmąstymai ne tik mums primena mūsų netobulumą, bet tuo pačiu mus provokuoja pasiryžti ir apsispręsti savo sikpnybes išrauti. Silpnybės—kaip piktžolės. Jos lengvai auga ir plečiasi. Ypač artimų draugų būryje vieno silpnybės nejučiomis persimeta ir į kitus. Karts nuo karto pagalvok koks esi ir kokie tavo draugai. Atrask laiko sau, kad galėtum pamąstyti, kokią įtaką tu darai savo draugams, ir kaip jie tave paveikia. Nebijok pagalvoti vienumoje ar atvirai išsikalbėti su žmogumi, kurio nuomonę ir pastabas gerbi. Tiesa, lengvabūdžiai be kompanijos tarsi negali gyventi, bet išmintingieji nevengia vienumos. Paukščių pasaulyje irgi matome, kad varnos mėgsta būriuotis, kai tuo tarpu arai skraido pavieniui. Tad rask laiko sau, kad rastum laiko kitiems.

Sunku iš nieko pradėti mąstyti. Tiesa, vakar dienos įvykiai ir patyrimai duoda medžiagos minties pasauliu,i bet tų įvykių pasvėrimui reikia rėmų. Smagu konstatuoti, kad tokius rėmus yra davę visa eilė jaunimo auklėtojų. Kun. Alfa Sušinskas tau, jaunime, į rankas įteikė **Jaunystės Maršą,** kun. Stasys

Yla prabyla į mergaites knygoje **Moderni Mergaitė.** Sugebą sekti gilių minčių gvildenimą jau dabar turėtų atkreipti dėmesį į dr. Juozo Girniaus **Idealą ir laiką,** Tėvo Tomo Žiūraičio **Žodį ir Gyvenimą,** dr. Pr. Gaidamavičiaus **Milžiną, Didvyrį, Šventąjį.** Kiek iš jūsų bent pavartote Šventąjį Raštą? Taigi, knygų, vedančių į mintijimą yra. Tereikia tik su jomis susidraugauti. Išmintis, tai ne senatvė, — nieko neveikiant neateis. Su Chesterfieldu tariame: stenkis, jei gali, būti išmintingesnis kaip kiti, bet to niekam nesakyk. Jei toks tikrai tapsi, kiti ir taip pastebės.

3. Rask laiko žaidimui — tai jaunystės paslaptis

Čia turima galvoje fizinę mankštą, sportą. Kuo mintijimas yra protui, tuo sportas yra kūnui. Sportiniai žaidimai ugdo kūno koordinaciją, stiprina raumenis, išvysto plaučių ir širdies pajėgumą, atleidžia susikrovusią įtampą. Nėra abejonės, kad visi mėgstate sportuoti. Jaunuolis, kuris nemėgsta sportuoti, jau yra senis. Ir atvirkščiai — sportuoją seniai dar laikytini jaunuoliais. Palinkimą žaisti turime jau nuo kūdikystės lopšio. Pradžioje žaidėme vieni. Ilgainiui įsijungėme į draugų būrį, o kartą įsijungus, jau sunku skirtis. Žaidimas atgaivina, bet neretai nuvogia laiką nuo kitų užsiėmimų. Kad išvengus pagundų, žaidimą pratęsti kito užsiėmimo sąskaiton, geriausia savo dieną ir savaitę taip sutvarkyti, kad būtų žaidžiama tik pramatytus darbus atlikus. Jei turi pamokas paruošti rytdienai, paruošk nedelsdamas, o tada atsikvėpk sporto salėje ar futbolo aikštėje. Žinant, kad uždavinius išsprendus, laukia sviedinys, ir tie uždaviniai turėtų greičiau išsispręsti!

Yra jaunuolių, kurie nuo sporto nutolsta, nes jiems nesiseka taip gerai, kaip norėtų, ar kaip kiti tikisi. Tiesa, į mokyklos komandas patenka tik rinktiniai, bet jie mažuma. Dauguma lieka už tokių komandų ribų, bet dėl to nereikia nusiminti. Mankštos nauda kūnui gaunama ir nebūnant rinktinėje. Prisisportuojama tiek pat esant ir pralaimėtojų pusėje. Kad nesi sporto žvaigždė, tai nereiškia, kad nugara turi nusisukti į sportinį žaidimą. Yra užsiėmimų, kurie įvykdomi be taškų skaičiavimo — taigi be progos laimėti ar pralaimėti — bet su didele nauda kūnui. Kiekvienas kasdien gali nubėgti mylią ir be kitų bėgikų; galima kūną stiprinti pasivažinėjimu dviračiu, grupinėmis iškylomis į gamtą, plaukimu. Fizinį darbą dirbantieji mankštos gal ir taip pakankamai gauna. Tokiems žaidimą gali atstoti minites mankšta prie šachmatų lentos. Taigi, rask laiko žaidimui — tai prailgins jaunystę ir palengvins darbą.

4. Rask laiko mokslui — tai išminties pagrindas

Visi be išimties didelę dalį savo laiko skiriate mokslui. Tai ne tik įstatymai reikalauja, bet ir protas trokšta. **Nemokšomis pasilieka tik tokie, kurie nori tokiais būti.** Šie žodžiai tarti prieš du su puse tūkstančių metų, bet tebegalioja ir šiandien. Bemoksliams niekada nebuvo lengva. Sunku jiems šiandieną, o rytoj bus dar sunkiau. Be prideramo mokslo jie paskutinieji samdomi darbams ir yra pirmieji tarp atleistųjų. Automatizacija daug darbų iš bemokslių atėmė, ir atėmė negrąžinamai. Prieš kokį šimtą metų asmuo skaitėsi vidutiniškai išsilavinęs su aštuonių skyrių mokslu. Prieš dvidešimt metų jau reikėjo būti gimnaziją baigus, kad gavus geresnį darbą. Šiandien daugelyje vietų jau reikalaujama universiteto išsilavinimo, kad patapus pilnateisiu darbininku. Patinka ar nepatinka, bet tokia yra realybė, ir su ja reikia skaitytis. Mokslo užduotis, tiesa, nėra turtus krauti, bet be jo bus sunku ir duonos riekę gauti.

Mokinantis vieni dalykai būna arčiau širdies negu kiti. Taip buvo ir taip bus. Niekas nereikalauja, kad visas mokslo sritis vienodai mėgtume. Tačiau būtų didelė klaida nekreipti dėmesio tik dėl to, kad tokia matematika, ar istorija, ar literatūra nepatinka. Sunku jums kartais suvokti, kodėl yra reikalinga istorija, galvojančiam būti inžinieriumi, arba matematika, galvojančiam tapti literatūros mokytoju. Iki patys įsitikinsite, kad ar tai vienas ar kitas dalykas buvo irgi svarbus, dažnai bus jau per vėlu. Rodos, nereikia aiškinti, kodėl visose keturiose automobilio padangose turi būti užtektinai oro spaudimo prieš važiuojant. Vežamės dar ir atsarginę padangą. Tačiau mažai kam sekasi įtikinti, kad pradžios mokykloje ar gimnazijoje dėstomieji akademiniai dalykai yra vienodai svarbūs tolimesnei pažangai moksle. Atsiminkite, kad į pažymių vidurkį įeina visų imtųjų dalykų pažymiai. Tik turint visapusišką pasiruošimą gimnazijoje atsiveria durys rinktis tokią studijų šaką, kuri yra ar dar bus prie širdies. Jei kas dabar ir nepatinka, geriau tai vistiek gerai atlikti, negu vėliau gailėtis. Beto, įgytas mokslas niekad netaps našta, o visad liks turtu. Gi mokytas žmogus savo turtus visada su savimi nešiojasi.

5. Rask laiko maldai — tai nuolankumo kelias

Kuo mintijimas yra protui, o mankšta kūnui, tuo malda yra dvasiai. Vyskupas Būčys taikliai pastebėjo, kad maldą padaro ne knyga, iš kurios skaitai, o tavo širdis — kaip

skaitai. Yra eilė maldaknygių tiek lietuvių, tiek kitomis kalbomis, bet tos maldaknygės tėra raidėmis išmargintas popierius. Tik tavo rankose tie žodžiai tur ipotencialą tapti malda. Kartais, rodos, nesiseka į skaitomus žodžius save įtraukti ir tiek. Sektinas tada Gandhi patarimas: geriau savo širdį sudėti į maldą, kad ir nerandant žodžių, negu rasti žodžius, bet širdies į juos neįdėti.

Kaip dažnai savo susirinkimus pradedate ir užbaigiate maldos žodžiais, kurie tik žodžiais ir lieka? "Sveika Marija", "Tėve Mūsų", — tai gražios ir paprastos maldos, bet jas mokat atmintinai "kaip poterius". Kartais rodosi, kad tas poterių žinojimas atima progą tikrai nuolankiai maldoje su Dievu pabendrauti. Žodinė ir tik žodinė malda, tai klaiki karikatūra ir neverta maldos vardo. Meldžiatės prieš ir po valgio, bent savo stovyklose ir studijų dienose. Pagalvokite: dešroms garuojant, ir seilei varvant, ar tikrai dėkojate Dievui už gėrybes, kurias valgysite iš Jo malonės? Tiesa, yra sunku ištrūkti iš rutinos, tuos pačius žodžius šimtus kartų bekartojant, bet kodėl nepasimelsti savais žodžiais? Kodėl, pavyzdžiui, negalite savo susirinkimą pradėti savo pačių sukurta malda? Si biro lietuvaitės sukūrė savo maldas, kad su Dievu pasidalinus jas slegiančiais rūpesčiais. Jei kas sakytų, kad jos neturėję maldaknygės su savimi, teigtume, kad ir gerai, kad neturėjo. Jūs turite savus rūpesčius, išgyvenate savus džiaugsmus, tad kodėl savo tarpe į Dievą neprabilti sava kalba ir savais žodžiais, plaukiančiais tiesiai iš jūsų širdžių? Jis supras!

6. Rask laiko artimui — tai laimės šaltinis

Kartu su Sonnenscheinu tenka klausti: "Ar beturi dar kokią prasmę Viešpaties malda, kuri prasideda kreipimusi į Tėvą, jeigu vaikai nebežino, kad jie yra tarp savęs broliai?" Cinikai teigia, kad mes niekam kitam negyvename, kaip tik padaryti kits kito gyvenimą sunkesnį. Evangelija ir psichologija primena, kad kas su savo artimu gyvena neapykantoje, ***negali gyventi taikoje nė su savimi.*** Rasti laiko artimui nėra vien krikščioniškosios pareigos, bet ir savo laimingumo reikalas. Artimas, kartais, rodosi labai abstrakčia sąvoka. Pats žodis nepasako nei jo amžiaus, nei ūgio, nei religijos, nei rasės, nei grožio. Pats žodis, tiesa, yra abstraktus, bet artimas yra labai apčiuopiamas ir realus. Tavo tėveliai, klasės draugai, alkana mergaitė Afrikoje, bloko mušeika, Sibiran ištremtas senukas, laiškanešys — visi jie tavo artimieji, tavo broliai Kristuje. Lengva yra kitiems gerą daryti, kada jie tau tuo pačiu atsimoka. Sunkiau artimą mylėti, jei jis yra ar tai kitos religijos, ar kitos rasės, tautybės ar ekonominės klasės. Sunkiausia artimą mylėti, jei jis tave pakartotinai įskaudina, išjuokia, apmuša, apvagia, be pagrindo įtarinėja, tave šmeižia ir tavęs nekenčia. Pastarieji tačiau ypač reikalingi tavo dėmesio, ištvermės ir veikimo.

"Kiekviena ašara, kurią tu nudžiovinai verkiančiose akyse, kiekviena nuoskauda, užkurią tu neatsilyginai piktu, o nuoširdžiai atleisi dėl Kristaus, kiekvienas džiaugsmo juokas, kurį tu iššauksi rūpesčio apniauktame veide, kiekvienas švelnus žodis, kurį tu pasakysi vieton rūstavimo, kiekvienas geras patarimas, kiekviena pagalba, kurią suteiksi prislėgtajam — tas viskas yra, lyg tu švelnia, minkšta skepetaite nušluostytum kraują, ašaras ir prakaito lašus nuo mūsų Išganytojo veido". Taip rašė Klug ir taip reiktų mums vaizduotis artimo meilę, kuri yra ne tik jausmas, bet ir veikimas.

Kaip ir daugelis kitų dalykų, radimas laiko artimui prasideda namuose. Jei turi jaunesnių brolių ar sesučių, atmink, kad jie trokšta tavo dėmesio, tavo kalbos, tavo draugystės. Laiko radimas artimui tęsiasi organizacijoje. Ateitininkai, tai žmonių kolektyvas, kuris bendromis jėgomis tiesia ranką artimui — tam tavo laimės šaltiniui. Dabok, kad tas šaltinis piktžolėmis neapaugtų, bet liktų visada tyras.

7. Rask laiko meilei — tai sielos žiedas

Kaip augalai krypsta į saulę, taip žmogaus širdis krypsta į meilę. Yra įvairių meilės rūšių. Vienas autorius jų priskaičiavo septynias, būtent: "**Dievo** meilė — ji yra aukščiausia, kilniausia ir švenčiausia; **Tėvynės** meilė — po Dievo meilės žemėje taip pat yra kilniausia; **tėvų** meilė savo vaikams, **vaikų** — tėvams ;**draugo** meilė draugui; **idealisto** meilė savo idėjoms ir idealams; **vyriškio** meilė moteriškei ir **moteriškės** meilė vyriškiui". Meilės niekas negali atstoti — nei maldos, nei išmalda, nei pasninkas. "Be meilės, kitos dorybės — tai riešutas be branduolio", — teigė vysk. K. Paltarokas.

Bergždžia kalbėti apie artimą, nepaliečiant meilės ir apie meilę, nepaliečiant artimo. Nukreipk savo meilę į artimą, nes kiekvienas žmogus laukia širdies ir pagalbos rankos. "Jeigu nepaisysi meilės artimui, veltui sakysiesi mylįs Diepą", — pabrėžia Quartes.

Yra sakoma, kad ugnies, vandens ir meilės nepaslėpsi. Iš tikrųjų, pirmoji meilė priešingos lyties asmeniui ateina neieškoma. "Jei jau kartą ji čia, jos neužgniauši ir nesunaikinsi, nes ji yra jaunosios prigimties balsas.

Vienintelis būdas su ja elgtis, tėra ją tinkamai tvarkant ir neleidžiant jai nepažabotai siautėti. Šitaip su ja besielgdami, ji gali būti puiki ir stiprinanti jaunystės mokykla, duodanti vėlesniame gyvenime daug naudos. Tvar koma, pirmoji meilė nėra griaunamoji jėga ji yra kuriamoji ir auklėjamoji jaunystės galia" — tėviškai pataria kun. Sušinskas. Aptardamas pirmosios meilės kelią, jis tęsia: "Pajuuts savo širdyje meilę kitai širdžiai, negalima paleisti valdymosi vadžių iš savo rankų ir jau galvoti, kad dabar viskas yra leista. Kaip tik dabar yra atėjęs didysis ir sunkusis jaunystės metas, kada tu turi pasirodyti esąs savęs valdovas". Meilė, tas sielos žiedas, tave daugiau pamokys negu ilgi skaitymai ir dideli mokslai. Rask laiko meilei.

8. Rask laiko svajonėms — tai dausų sparnai

"Jūs negalite išvengti, kad nuliūdimo paukščiai neskrajotų apie jūsų galvą, tačiau jūs galite apsisaugoti, kad jūsų plaukuose jie nesusisuktų sau lizdų" — sako kinų priežodis. Jeigu tavo gyvenimą užgula naktis, atsimink, kad visada kur nors pasaulyje yra rytas. Rask laiko svajonėms — jos tave atgaivins, pradžiugins, kartais net nustebins. Svajojimas, tai pilių statymas debesyse, nekreipiant dėmesio į architektūros taisykles. Tai apžiojimas daugiau negu gali atsikąsti.

Pasvajok kuo norėtum būti subrendęs, kokią profesiją pasirinktum, su kokia mergina ar vaikinu trokštum ilgainiu isukurti šeimą, kokį žygdarbį tėvynei ir pasauliui norėtum atlikti, kur trokštum pakeliauti, kur gyventi. Daug kas veda dienoraštį ir savo slaptas svajones išsako popieriuje, kiti savo svajones apipavidalina poezijos posmais. Dar kiti svajonėmis su geriausiu draugu apsikeičia. Svajonėse nepaskęsk, bet jų ir nevenk, kaip laiko gaišinime. Svajonės ugdo vaizduotę, kelia kūrybiškumą, atgaivina įtemptą protavimą. Svajonės, tai dausų sparnai. Neleisk jiems nudžiūti.

9. Rask laiko juokui — tai gyvenimą lengvinanti daina

Kartais dienos sunkumai išgaruoja skaniu juoku sekančiąją. Ir tragedija savyje turi komiškų momentų. Nebijok pasijuokti iš savęs, nes tada kiti mažiau iš tavęs juoksis. Juokis, bet niekados kito nepajuok. Atsimink, kad kitą pajuokdamas, iš tikrųjų tik save išsijuoki.

Kasdienybė pilna komiškų momentų. Pasidalink jais su kitais. Įdomesnius atvejus užrašyk ir nė nepastebėsi, kad keletos mėnesių bėgyje turėsi užtektinai medžiagos **Ateities**

STIKLINĖ UŽUOLAIDA

MINUTĖ . . .
laikotarpis krito . . .
sklido . . . per marias
į tolumas
be žmonių,
be verksmo.

laikotarpis sklido . . .
krito ant nematyto kranto
kažin kur
be vandens, be žemės,
be triukšmo.

Kreivoms šypsenoms ar susirinkimo linksmajai daliai užpildyti. Surašyk ir pasiųsk, o jei redaktorius išspausdins, — juoksimės visi kartu. Rask vietos juokui susirinkimuose. Susirinkimai — tai ne laidotuvės, bet jaunų širdžių susibūrimas. Rask laiko ir dainai, kad per anksti kas už sendraugį nepalaikytų . . .

10. Rask laiko planavimui — tai užtikrina laiką pirmiesiems devyniems dalykams atlikti

Laikas nesiskaito su tavim, taip kad tu pats turi su juo skaitytis. Kaip dažnai gražūs užsimojimai ir pradėti darbai neištesėjami, nes "pritrūko laiko". Tiesa, kartais pritrūksta ir noro, bet kaltiname laiką ir tiek. Kad taip pakartotinai neatsitiktų, pramatyk kiek kam lakio nori skirti ir per daug nuo sau nusistatytos tvarkos nenutolk. Patarlė sako, kad rytojui taupyk duoną, o ne darbą. Malonumų ieškotojai ir tinginiai čia pridėtų, kad duona iki rytojaus sudžius, o darbas nepabėgs, bet į tokius gundymus nekreipk dėmesio. Savo laiką taip išplanuok, kad viskam užtektų ir intereso, ir jėgų, ir noro.

Jei jauti, kad laikas iš po kojų slysta, o kojos vos juda, pats sau vienas štai ką padaryk: nusipirk mažą užrašų knygelę ir bent mėnesį smulkiai susirašyk kur ir kam kiekvienas pusvalandis buvo sunaudotas. Tuo tarpu elkis kaip kad ir prieš pradėdamas savo laiko inventorių. Gale mėnesio prisėsk ir suvesk **savo laiko sąskaitą.** Jeigu ją suvedęs nemaloniai nustebsi, reikš, kad stokoji planavimo. Tada rask laiko planavimui, kad galėtum kiekvieną dieną kuo pilniau gyventi.

Baigsiu šias pastabas Churchillio mintimi: kas daro pranešimą, visada turi žiūrėti, kad išsisemtų tema, o ne klausytojai. Pramatyta tema jau aptarta, o ar klausytojai išsisėmė, pasirodys jūsų pašnekesiuose.

Sofija Ivanauskaitė — Lazdynų Pelėda

(1867 - 1926)

Kaip matėme praeitame ATEITIES numeryje, Sofijos Pšibiliauskienės — Lazdynų Pelėdos pasakojimai rodo skaitytojams Lietuvos gyvenimą nuo baudžiavos panaikinimo iki nepriklausomybės atgavimo. Jos raštuose gana plačiai pavaizduojamas žmonių moralinis gyvenimas kaimuose ir dvaruose. Kaime autorė randa ne vien pavydą, kerštą, tamsumą, godumą ir prietaringumą, bet ir daug artimo meilės bei grožio pajautimo. Dvaruose rašytoja neranda šių gerų savybių; tik daug ištvirkimo, idealų stoką, beviltiškumą ir kitas blogybes. Geresni dvarų žmonės neišbūna tenai ir stengiasi pabėgti iš tokio gyvenimo.

Šiame numeryje duodame ištrauką iš Lazdynų Pelėdos stambesnės apysakos "Klaida". Joje autorė pavaizdavo kaimo žmonių klaidas, stengiantis išleisti vaikus "į ponus", taip pat ir tų pačių "ponais išėjusiųjų" klaidas, vedant nelietuves žmonas, pataikaujant joms ir užmirštant moralinę ir medžiaginę skolą tėvams ir gimtajam kraštui.

Apysaka pradedama senių Jonaičių džiaugsmu, susilaukus žinios, kad parvažiuoja iš Peterburgo (Rusijos sostinės) sūnus su marčia. Jie skaito pakartotinai sūnaus laiškus ir džiaugiasi, kad jo jaunoji žmona, nors nelietuvė, esanti nuoširdi ir norinti net mokytis lietuviškai. Bet šis tėvų džiaugsmas neilgai trunka. Sūnui su marčia ir jos dviem sesers vaikais atvykus, marčios išdidumas ir didesnė meilė parsivežtiems šuneliams nei vyrui ar jo tėvams ir giminėms, — tėvų džiaugsmą galutinai sužlugdo.

Marčios viešėjimas apsunkina tėvų gyvenimą. Jie, ūkininkai, turi pirkti jai maistą, nes savo augintų išteklių nepakanka. Seserys turi kasdien skalbti jos skalbinius, o ir visiems kitiems darbams nei galo, nei padėkos nėra.

Sūnus, kaip vėliau paaiškėja, negali pragyventi iš advokato pajamų, nes lenkai ponai ir miestiečiai nenori "litvomano" patarnavimų. žmona to nesupranta, neužjaučia ir negali jam nesekmių atleisti.

Jaunieji Jonaičiai išvažiuoja iš kaimo tik tada, kai žmonos dėdė miršta Peterburge, palikęs jai pinigų. Apysakos dalis baigiama liūdnu tėvų laišku sūnui, prašančiu neužmiršti jų ir seserų, meldžiančių jį atsiųsti pinigų nors vienos sesers kraičiui.

Visa "Klaidos" apysakos apimtis daug didesnė. Apysakoje rašytoja vaizdavo 1905 metų revoliuciją Lietuvoje ir jos liūdnas pasekmes.

Veikiai atėjo ir Jonaičiui laukiamoji diena. Nors be didelio noro nutariau nueiti ir aš į lauktuves.

Pakeliui susitikau jau priešais, manęs nesusilaukusią, išbėgusią Onę. Buvo išsišveitusi, kaip į didžiausius atlaidus.

—Nesulaukę tamstos tetušiai jau siuntė kviesti. Visi kaimynai jau seniai susirinkę, už kokios valandos parvažiuos ir laukiamieji: arkliai geri, netruks, — aiškino man pakeliui balsu Jonaitukė, dar netekėjusi Petro sesuo, nekantriai trypdama aplink, man iš lėto beeinant.

Neilgai trukus buvome kieme. Tik įėjome pro vartus, muzikantai sudūmė maršą, o duryse, apkaišytose žiedais ir beržų žaliomis šakomis, pasirodė būrelis žmonių, iš kurių tarpo išsiskyrė Jonaitis ir šypsodamas išėjo priešakin.

Apsitaisęs buvo iškilmingai: gražia, pilka, nauja, atsegiota sermėga, žaliomis, raudonai atlanguotomis kelnėmis ir ilgais, iki kelių batais, matyti ką tik išteptais, nes rukšlėse dar blizgėjo neapdžiūvęs varvalis; apikaklę buvo aukštai pasirišęs baltu kakloryšiu. Vienoje rankoje turėjo baltą papurinę pypkę, gražiai papiešta ruda voverėle, antroje — namų darbo lazda, kurios viršugalis buvo užbaigtas galva žvėries, kokio nė vienas kaimo žinovas nebuvo matęs gyvo. Ar tai buvo rūpestingiau išsiprausęs, ar taip gerai nusiskutęs, o gal greičiau dėl didžio susijaudinimo — buvo pasveikinęs, tuoj nekantriai nukreipė kalbą į laukiamuosius.

— Kas čia gali būti? — tarė: — saulelė jau nusileido, o jų vis dar nematyti.

— Aš skaitau, kad dar bent už geros valandos tegali būti: traukinys ateina aštuntą, o juk nuo stoties geras pors mylių.

— Na, ką? Ar nematyti? — atsikreipė senis į sėdintį ant klėties stogo vaiką.

— Matyti!... matyti! ties karklynu kelias dulka. Tur būt, jie! — sušuko staiga, akis tolyn įsmeigęs žvalgas. — Tik dar pro tamsą gerai nematyti!

— Na, matai, kaimynėle! mano tiesa! — sušuko lyg staiga atgijęs senis. — Dekite tuojau žibinčius! — atsikreipė prie kitų vaikinų iš sujudimo drebančiu balsu.

Visi puolėsi laukan. Kilo triukšmas ir klegesys. Muzikantai tampė bambindami ir tęsdami stygas. Neilgai trukus visos pakelės ir sodelio medžiai nušvito įvairiomis spalvomis, o labiausiai žalios šakos, puošiančios angą.

Čia vėl turėjau progą pasistebėti žemaičių sodiečių sumanumu: žibinčiai, medžiuos iškabinėti, buvo padirbti naminiu būdu — iš didelių išdrožtais viduriais baltųjų ir raudonųjų burokų, iš kurių kiti dar buvo apvynioti kitokių spalvų popieriais: išskrostame kiekvieno viduje degė paprasta žvakelė. Visos drauge sužiebtos tylioje kaimo žalumoje puikiai atsimušė ir didesnį darė įspūdį, nekaip puikiausia didžiųjų miestų iliuminacija, kur ją kuone visiškai nuslopina beveik lygi aplinkiaus šviesa.

KLAIDA

LAZDYNŲ PELĖDA

Važiuotojai prisiartino. Jau pasigirdo ratų bildėjimas. Muzikantai ėmė pūsti dūdas net pritūpdami, net akys jiems ir viso sgyslos išsprogo kaktoj, net dūdos ėmė plerpti. Du vyrai atsistojo šalia vartų su aukštyn iškeltais pistoletais — kaip tik šauti. Senis pasiskubino į vidų, idant iš ten pasitiktų, pagal įprotį.

— Ne mūsiškiai! Pro šalį nuvažiavo! — staiga sušuko vaikinas nuo stogo.

Muzikantai nustojo pūtę dūdas, šovikai paslėpė savo šautuvus, susigrįžęs Jo-

naitis pasiskubino paliepti užgesinti žibinčius.

Jau didžiąją pusę buvo užgesinę, kaip vėl sušuko sėdįs ant stogo žvalgas ir, rankomis suplojęs, tarė, kad jau pažinęs savus arklius.

— Šia, po dešinės mūsų širvukas! — šaukė kūliais virsdamas nuo stogo žemėn.

Vėl atsikartojo pirmesnysis triukšmas. Jaunuomenė puolė žvakių degioti, ir poros minučių vėl visuose stipriuosiuose kereliuose ir medžių šakose švytėjo paslaptingąja šviesa balti, raudoni ir dar kitaip tyčiomis išspalvinti burokai — taip gražiai, kad joksai žinovas tenai jų vardo iš tolo nebūtų įspėjęs.

Neilgai trukus sutarškėjo vežimas pačiuose vartuose, ir pasirodė laukiamieji jaunieji. Jau seniai tos valandos su atkištais pištalietais laukia du Jonaičiuko kūdikystės draugai, Vincis ir Jonis Saidokiukai, pasveikino atvažiavusius dviem šūviais. Šūviais atsakė iš vežimo tęvas moteriškės klyksmas ir iš didelio išgąsčio net verksmingas kaukimas dviejeto kambarinių, sulig žiurke didumo, šunyčių. Prieš angą sustojo seniai Jonaičiai, rankose turėdami išrašytą lėkštę, kurioje buvo matyti pabertas žiupsnys druskos, padėta riekelė duonos, stiklinė alaus ir keletas sidabrinių pinigėlių — pirmieji šio pasaulio palaimos pamatai. Bežiūrėdami į tuos žilus kaimo tėvelius, su širdingomis ašaromis blizgančiomis akimis, drebančiomis rankomis laikančius savo širdingojo laiminimo ženklus, žaliumynais ir gėlėmis išpuoštoje angoje pasitinkančius pargrįžtantį sūnelį; turėdama tai visą prieš akis, gailėjausi nesanti dailininkė, idant tą reginį palikčiau ateinančių kartų atminimui.

Dar vežimas nespėjo apsistoti, kaip vikriai iššokusių pora paaugusių, trumpai aptaisytų vaikų, 10-12 metų mergaitė ir berniukas, pastumdami ir be to kuone alpstančius senelius, pramuštgalviais puolė vidun trobos, ką tik neišmesdami iš rankų iškilmingai laikomos lėkštės su dovanomis, šio pasaulio palaimos ženklais, ir stumdydami be pasigailėjimo kitus susirinkusius sodiečius.

Iš eilės lygiai lengvai iššoko aukštas, gražiai suaugęs jaunas vyras, apsivilkęs ilgu drobiniu apsiaustu ir, nusiėmęs skriblių, sveikino į visas šalis aplink susirinkusius.

Buvo tai Petras Jonaitis. Užsilikusi pati ponia klibinosi vietoje, besistengdama taip pat persiskirti su vežimu. Bet tai pasirodė sunkoka; ji neturėjo tiek vikrumo: kabinėjosi vietoje, tartum raunama ropė, ir kažin kolei būtų itin jautrią širdį ir kitus liaunus sąnarius pykinusi, jeigu susipratę pagaliau ir prišokę pagalbon du vaikinai nebūtų kelte iškėlę ant rankų. Vyriškis tuotarpu, apglamonėjęs pribėgusias prie vežimo abi seseris ir dar paspaudęs keletą ištiestų rankų seniems pažįstamiems, susigrįžo prie vežimo, padavė poniai ranką ir nuvedė prie angos, kur buvo sustoję seniai tėvai su dovanomis. Buvo tai Jonaičių ponia marti.

Sudrebėjo lėkštė senių rankose. Senis Jonaitis, matyti, norėjo ką aplinkybėms tinkamo, apeiginio pasakyti, bet lūpas tiktai sukrutino. Pritrūko žado ir drebančiu balsu tik tiek teištarė: "Tegul Dievas jus laimina! Tegul jums netrūksta Dievo malonės ir dovanų! Vardan Dievo Tėvo ir Sūnaus ir Šventosios Dvasios. Amen". užbaigė, šventojo kryžiaus ženklu žegnodamas priklaupusio sūnaus galvą.

Paskui perdavė lėkštę čia pat stovinčiai dukteriai ir, apsikabindami pamainomis ir apsiverkdami, bučiavosi ir glamonėjosi. Žodžius užtrenkė garsi muzika.

Skrybliuota ponia marti nepalytėjo paduodamos lėkštės ir stulpu stovėjo šalip. Jos šaltame veide žymėjo vien nekantri nuoboda. Seniui Jonaičiui sūnų laiminant prabilus, sulaikomos patyčios nusišypsojimas sujudino jos siauras lūpas ir sausą veidą. Staiga ką atsiminus, apsidairė ir atsisuko į vyrą:

—Mon cher! Kame Zoli ir Zuzu? M Dieu! — garsiai išreiškė prancūzišką gai-

lesį dėliai užmirštų vežime poros kambarinių šunyčių.

Į tą šauksmą ponas Petras tuojau atšoko nuo tėvų ir, nepaisydamas atkištų rankų prisiartinusio sveikinti vyriausiojo iš tarpo susirinkusiųjų kaimynų, strimgalviais puolėsi prie vežimo Atsinešęs iš vežimo krepšį, iš kurio kybojo baltos cypiančių šunyčių galvikės ir, matyti, dar kuo susirūpinęs, prisiartino prie žmonos.

— Nepasisveikinai su tėvais. Atmink, kad žmonės žiūri, — pratarė pusbalsiu.

— Argi pristatei kaip priderant? — atsakė ponia Eugenija. —Žinai, kad jausmingumų nemėgstu apskritai, o čia dar ir jūsų apeigų ir apsiėjimo nesuspėjau perprasti.

Žodį "jūsų" ponia marti ištarė paspausdama ir, ištiesus ranką motinai lenkiškai pratarė:

— Sveika, sveika!

Taip pat pasveikino iš aukšto šaltai ir senį Jonaitį, tartum nuo sosto didybės nužengusi, maloningai paduodama paspausti pačius galelius ilgų, plonų, siaura pirštinaite aptrauktų pirštų.

Senis Jonaitis, greitomis paspaudęs ponios marčios atkirstą ranką, nekantriai paklausė:

— Kas gi čia per brangenybės? — paklausė, rodydamas atneštą iš vežimo krepšį.

Dargi spalvotoje žibinčių šviesoje pastebėjau, kad išvargęs sūnaus veidas stipriai paraudo.

— Tai . . . tai pačios šunyčiai. Labai gražūs . . . pamatysite.

Senis akis pastatė į sūnų ir, vietos nei laiko nepaisydamas, pratarė:

— Eik jau, eik? ar tiek jau vertas belikai, kiek šunyčius auklėti! — murmtelėjo pasipiktinusiu balsu. Bet tuojau susiturėjo ir, atidaręs duris, pakvietė į seklyčią.

— Na, prašome arčiau apsižiūrėti savo buveinėje, — pratarė mandagiai į abu jaunuosius. — Prašome vidun ir meilius svetelius.

Petras padavė žmonai ranką, ir visi suėjome į seklyčią. Čionai šeimininkavo jau pirma įsiskverbę vaikai.

Vaikiukas, užsikvempęs ant stalo, rakinėjo pirštais iš priraikyto pyrago radzinkas, mergaitė viduaslyje daužė batuko kulnimi riešutus.

— Kadi! Lidi! fi! ką darote! — ėmė šaukti įeidama pasipiktinusi ponia Petrienė. — Susigėskite!

— Kas per gėda, kad svečių nėra! — atsakė vaikiukas, Kadi vadinamas.

— Kaip tai nėra! — šypsodamos aiškino ponia Eugenija. — Ar nematote, kiek ponių ir ponų į jus žiūri?

— Tokie čia ponai, kaip tie, kuriuos matydavome Petrapilės prekyvietėse, kuriuos dėdė Petras sakė lietuvius esant, — atsiliepė mergaitė, vadinama Lidi.

—Ar tu jauti, ciocia, kaip jie smirda? Ar tai jie tyčiomis tokius kvepalus vartoja? — greitomis nesivaržydama pasileido tarškėti mergaitė, neprileisdama ponios prie žodžio; paskui, regimai tyčiomis besijuokdama, ėmė balsiai čiaudėti.

STUDENTŲ ATEITININKŲ SĄJUNGOS CENTRO VALDYBA

Antanas Razgaitis — pirmininkas
1276 Eastwood Ave.
Mayfield Heights, Ohio 44124

Paulius Alšėnas — vicepirmininkas
Brecksville, Ohio

Matilda Stasaitė — sekretorė
Cleveland, Ohio

Kazys Razgaitis — iždininkas
Mayfield Heights, Ohio

Teresė Idzelytė — Užsienio skyriaus vedėja
Cleveland, Ohio

Vytautas Kliorys — "Gaudeamus" redaktorius
South Euclid, Ohio

Pagal dabartinius Centro valdybos daviniu s, Amerikoje ir Kanadoje dabartiniu laiku egzistuoja 10 draugovių: Baltimorėj, Čikagoj, Clevelande, Detroite, Los Angeles, Montrealyje, New Yorke, Philadelphijoj, Toronte ir Worcesteryje.

—Ko jie čia susirinko? — paklausė pagaliau.

— Cit, cit, — tildė vaikus, matyt, nedaug visu tuo pasipiktinusi ir nė kiek nenusiminusi ponia Eugenija. — Taip nereikia sakyti, nes tai dėdės Petro giminės.

— Gimi . . .nėės? . . . Tokie giminėėės?

— Pažiūrėkite geriau ir paleiskite iš krepšio Zoli ir Zuzu! pertraukė vaikus glostydama ponia Petrienė.

Šito pasikalbėjimo atsidėjęs klausėsi visas būrys sekančių paskui sodiečių. Kai kurie vyresnieji lenkiškai suprato, nors nevaliodami kalbėti.

— Krupmaušiai! —pasigirdo balsas iš užpakalio.

Senis Jonaitis sukando dantis ir pabalo; senės Jonaitienės veidas gyvai mainėsi, o abi dukterys stovėjo išsigandusios.

Pirmutinė atsipeikėjo senė Jonaitienė ir priėjo prie sūnaus.

— Petreli! už stalo sėskite! Visi sveteliai! Prašau pasistiprinti. Kelionėje tiek besirado.

Ir vedė už stalo galo, kur ant sienos, po šventųjų paveikslais, kaip per vestuves, buvo iš rūtų šakelių gražiai išpintos pirmutinės jaunųjų vardų raidės: P ir E. Ant to paties stalo galo padėta balta, molinė, gražiais žiedais nuspalvinta lėkštė. Lėkštėje buvo padėtas baltas cininis šaukštas, vienos šakutės ir vienas peilis, nes žemaičių įprotis reikalauja, kad jaunieji per vestuves valgytų tais pačiais įrankiais. Kitiems svečiams kiekvienam buvo padėta vienodos spalvos molinė lėkštė ir kiekvienoje lėkštėje gražiai išdrožtas klevinis šaukštas.

ŽODYNĖLIS

klėtis — grūdų ir įrankių sandėlis
sujudimo — susijaudinimo
žibinčiai — šviesos
sužiebtos — uždegtos
plerpti — ne savo balsu groti
kereliuose — krūmuose
tęvas — ištęstas
Mon cher — prancūziškai — "Mano mielasis"
MonDieu—prancūziškai—"ManoDieve"
strimgalviais — galvotrūkčiais
seklyčia — svečių kambarys
užsikvempinęs — sunkiai užlipęs
ciocia—lenkiškai"teta"
krupmaušiai—keiksmas,kaip"rupūžės"
cininis — padarytas iš cino (Zinc)
padabinta—išpuošta
triūsia—dirba
pilkasermėgis — nešiojąs namie austą vilną
boginama—vežama

Kaip siųsti fotografijas?

Ne visos fotografijos tinka spaudai be to, kiekvienas žurnalas turi savo techniškas taisykles, todėl painformuosime mūsų foto bendradarbius, kokios fotografijos mums tinka, ir kokios — ne

1). Prašome nesiųsti **spalvotų** fotografijų; jų visiškai negalime panaudoti. Negalime jų atspausti nei spalvotų, nei paversti į juodą-baltą klišę.

2). Kuo didesnės fotografijos — tuo geresnės. Bendra spaudos taisyklė yra ta, kad visos fotografijos turi būti bent atvirutės dydžio, arba didesnės; foto žurnalai reikalauja, kad visos fotografijos turėtų uždėtą blizgantį paviršių. Mes to griežtai nesilaikome, bet pranešame, kad fotografijų nedidiname: jeigu kas nori, kad jo fotografija būtų panaudota viršeliui, tai tokio dydžio fotografijos ir reikia. Fotografijas galime sumažinti, bet labai sunku padidinti. Meniškas fotografijas, žurnalo tematikai ar novelėms iliustruoti, prašome atsiųsti kaip galima didesnes; jos geriau atsispaus, ir mums bus mažiau darbo.

3). Korespondencinės (kuopų švenčių, kursų, suvažiavimų, posėdžių ir stovyklų) nuotraukos gali būti ir mažesnės, bet čia labai svarbu pats fotografijos turinys, nebent norima, kad fotkė į "Kreivas Šypsenas" patektų... Jeigu fotografijos tematika yra juokinga, tai turi būti atlikta su geru skoniu ir originaliai; jumoras dar nereiškia savivienos . . . Be to, fotografijose nereikia nieko pajuokti ar pažeminti. Žinoma, fotografijos, kuriose visi dirbtinai pozuoja, taip pat yra neįdomios. Surasti tinkamą nuotraukai momentą nėra lengva, bet todėl gerų fotografų ir yra taip mažai.

ATEITIES Redakcija

VYRAS, KURIS DIRBO IR KŪRĖ

Rimo Laniausko trys metai MAS priekyje

A. SABALIS

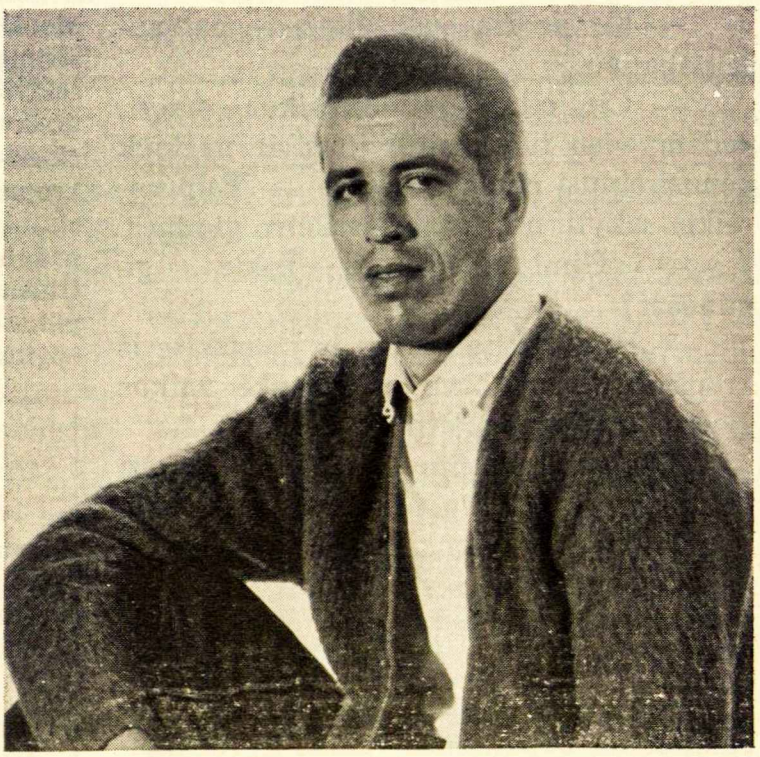

Dailininkas Rimas Laniauskas vadovavo MAS trejis metus. Tai buvo jam labai ilgi ir kartu trumpi metai, tačiau jo įtaka sąjungai pasirodė labai teigiamai pačiu kritiškiausiu ateitininkų laikotarpiu. Jam esant MAS Centro Valdybos pirmininku, įvyko visa virtinė įvykių, kurie buvo nauji sąjungos istorijoje. Vienas iš tų įvykių yra sąjūdžio "Už tikėjimo laisvę" organizavimas. Jo kadencijos baigimo proga, ir įvyko šis "nuo posėdžių nuvogtas" pasikalbėjimas:

Mielas Rimai, išbuvai Moksleivių Ateitininkų Sąjungos pirmininku trejis metus ar labai pavargai?

Nuovargis iš tiesų galėtų būti dvejopas: dvasinis ir fizinis. Turiu pasakyti, kad fiziniai esu gerokai pavargęs, tačiau dvasiniai — jaučiuosi tarsi pailsėjęs. Moksleivių ateitininkų veikime vis dėlto randasi daug prasmės.

Kodėl nebenori dar vienai kadencijai pasilikti?

Mes visą laiką dejuojame, kad vis neturime pakankamai vadų. Dabartiniam centro valdybos sąstatui pasitraukus, nauji žmonės į darbą įsitrauks. Susidarys proga daugiau kam pasireikšti; pasirodys nauji žmonės. Gi aš, asmeniškai, iš veiklos nepasitrauksiu ;aš visada liksiu su moksleiviais.

Kokie ypatingi atsitikimai bei nuotykiai, sakytumei, atsitiko per šiuos paskutinius metus?

Tiesą pasakius — viskas buvo ypatinga. Išlaikėme jaunimą savo eilėse, sąjunga turi gerą narių skaičių ir — manyčiau, kad iš jų šiek tiek daugiau esame gavę naudos ta prasme, kad suradome būdus, kaip jiems daugiau duot iir juos pastebėti. Pavyzdžiui, sudarėme geresnių moksleivių sąrašus, kuriuos panaudojome jų pačių veiklai pradėjome auginti specialią vadovų grupę, kuri yra labai stipri ir duoda daug vilties. Bus iš jų didelis turtas mums visiems.

Kiek tokių moksleivių — vadovų šiuo metu yra toje grupėje?

Šiuo metu tokių priskaitome apie 20, kurie gali pravesti stovyklas, pašnekesius, diskusijas, ir yra sąjungos atrama.

Vienas iš ypatingų įvykių Paties vadovavimo metais, buvo taip vadinamo "Žygio pas Šv. Tėvą" organizavimas. Ar manai, kad tai pasiseks?

Sunku pasakyti, kuo tai pasibaigs. Parodys ateitis. Tačiau "žygį" esame pakeitę komitetu "Už tikėjimo laisvę", kuriam esu pasiryžęs pašvęsti savo laiką, net kai mano kadencija pas moksleivius pasibaigs.

Ar sunku buvo sudaryti komitetą?

Visos organizacijos, į kurias kreipėmės, labai gyvai reagavo ir atsiuntė savo sutikimus, paskyrė savo atstovus, taip, kad palyginti nebuvo sunku. (Kas sudaro komitetą ir jo valdybą, žiūr. 3 psl. — Red.). Esame pramatę taip pat sudaryti ir garbės komitetą, bei įvairias komisijas, pvz. spaudos, finansų ir kt. Esame sutarę, kad šis komitetas turi atlikti visus sutartus darbus vienų metų laikotarpyje ar net greičiau. Taigi veikla negali užsitęs-

ti po rugsėjo 29-tos, 1969 m. Kada delegacija vyks į Romą, datos dar neturime. Turime daug įvairių pasiūlymų, kurie turės būti apsvarstyti darbo posėdžiuose.

Na, o sakyk, kas per šį laikotarpį Tau nepasisekė?

Nors sąjungos narių skaičius ir yra nemažas, bet galėjome jį padvigubinti. Esu įsitikinęs, kad tai būtų buvę galima padaryti. Tačiau mums labai trūksta vadovų, globėjų, lektorių ir — laiko. Jaunimas turi nepaprastai daug energijos, bet jos trūksta studentijai, sendraugiams ir bendrai tiems, kuriuos aš vadinu "idejų perdavėjais".

Antrasis mano nusivylimas MAS Centro Valdyboje yra tas, kad nors ir susidarė aktyvistų kadras prie pačios CV, bet kad periferijos turėtų didesnius kadrus, pvz. apygardose. Laiko trūkumas pas mus yra labai didelis jei jo būtų turėta daugiau, jei turėtume žmonių, tai pvz. jaunučių klausimas būtų visai kitaip šiandien pastatytas. O tai yra trečias mano nusivylimas.

Jaunučių programas parengia vietos globėjai, tačiau nevisur suprantame, kad jiems reikia labai specialios programos. Jaunučiai yra mūsų didžiausias derlius. Jis mus užklupo staiga, ir kai jie visi perėjo į moksleivius, mes radome, kad ir moksleiviams reikia daugiau kursų, lektorių — darbo. Ypač tai pastebėjome 1966 ir 1967 metais žiemą Dainavoje. Visi pripažino, kad šie kursai yra ypač naudingi ir reikalingi, bet taip pat susidūrėme

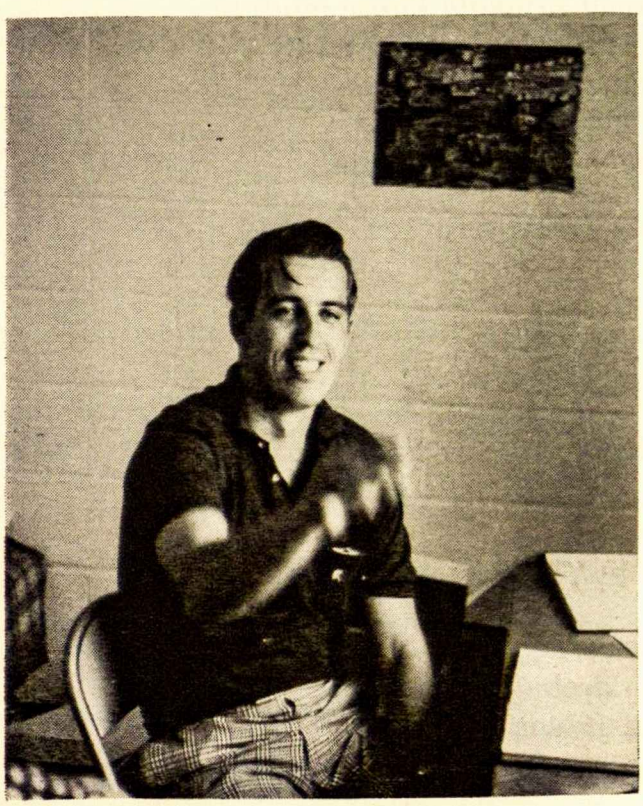

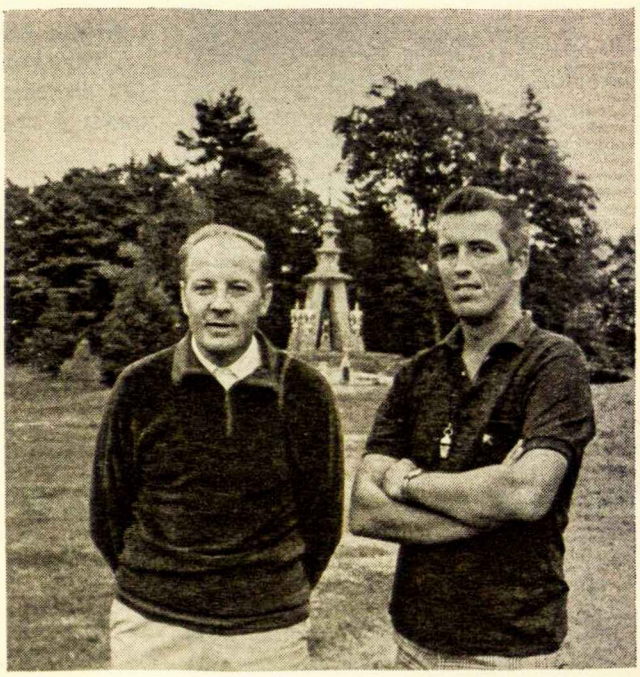

su ta problema, kad mums trūksta vadovų ir lektorių, kurie sugeba visą realybę ir idealizaciją įtikinančiai perduoti jaunimui.

Yra buvę balsų, kad ši MAS Centro V-ba nėra pakankamai liberali; kaip Tau atrodo?

Idealizmas, kurį jaunimui aiškiname, nėra liberalus. Idealizmas nėra nei konservatyvus. Jei norima schematiškai viską apklijuoti etiketėmis, tai liberalizmą tektų skirstyti į tris rūšis: 1. ateistinis liberalizmas, 2. nihilistnis ir 3. krikščioniškasis (arba Maceinos) liberaliz mas. Tačiau, kaip man atrodo, noras klijuoti "labels" yra pasimetimo ženklas, iškilęs šių dienų pasimetime. Jeigu tikrai nori žinoti — "labels" man dar nieko nepasako, ypač ateitininkuose.

Kas Tau labiausiai šiais sunkiais metais padėjo?

Man labiausiai padėjo tas FAKTAS, kad yra žmonių su degančia originalia ateitininkų dvasia. Tų žmonių darbo atspindys matėsi kursuose, stovyklose ir suvažiavimuose.

Ką linkėtumei sekančiai Centro Valdybai?

Tęstinumo! Išlaikyti kontaktą su mumis, kurie iki šiolei dirbome valdyboje, suderinti vietovių programas, idejas ir — nenusivilti! Visi mūsų atlikti darbai, laimėjimai ir atsiekimai yra laikini, jei nėra tęstinumo. Linku eiti į MAS Centro Valdybą su ideja, kad darbai nėra baigti, bet dar yra daug prasmingo ir svarbaus darbo, kurį būtinai reikia atlikti. Siūlyčiau duoti moksleiviams tokius darbus ir programas, kurios nebūtų paviršutiniškos, savanaudiškos, bet būtų taip parengtos, kad tiktų idealistiniam jaunimui, kuris turės jas naudoti.

LAIMA ŠVĖGŽDAITĖ, įsimylėjo lietuvių literatūrą ir poeziją ... Toronto universiteto studentė, ji pasirodė savo eilėraščiais jau anksčiau ATEITYJE ir kituose lietuvių laikraščiuose. Šiuo metu ji rengia eilėraščių rinkinį spaudai.

MINTIS

Gal mes visi esame tiktai praeinanti mintis
Atrinkta iš daugel minčių
Sugalvota Didžiausiojo Pasaulio Išminčiaus
Kuris apie sunkesnes mintis jau galvoja?
O gal visai neesame Jo mintis
Bet tik išmanymas kito
Kuris išdrįso pamąstyti
Ir tik smulkmenas pajėgė sugalvoti.

O gal esame tik dalis minties
Neišskiriamai sujungta kitose mintyse
Ir tas, kuris sugalvojo mūsų mintį
Yra pats antros vertės mintis
Ir pats dabar galvoja apie
Galingesnę, visų minčių Išmintį.

RUDENS PASLAPTIS

Vargiai į dienos galą vasara dar nusitiesė:
Ant žolės jau gelstantys lapai,
Ant lango vabzdžiai
Paskutinius poterius jau kalba.
Jau kažkas nematomo baigiasi:
Kažkas iškeliauja paukščio sparnuose ...
Bet tuo pat kažkas naujo gimsta lapo drebuly
Ir man lyg prižada kažkokią paslaptį išduoti ...

MIESTO VAIKAS

Susižavėjęs užsikabinai
Ant minčių išorinės ribos
Giliai į susimąstymą
Nuleidai kibirą klausimų
Ir atradai bedugnę
Kieto cemento apsuptą.

Tai tu esi miesto vaikas!
Gatvės sniegas ir juodas ledas
Teka tavo gyslose —
Tu klaidžioji tarp dangoraižių
Ir argumento lygsvarą vos tu išlaikai!
Tavo dienos vienaspalvės.
Viskas jau išklausinėta.
Atsakymai kažkam kitam vis lekia.
Ir retkartinius tavo sketeriojimus
Tik akių šaltumas pamėgdžioja.

Laima Šviegždaitė

VANDENS MIRAŽAS

Nuleidau bures regėjimo,
Priėmiau aklumą, kaipo kelią pramatytą,
O su išplaukimu pasiilgau melsvų vaizdų
Ištiesiau tinklus, sugauti baltos žuvėdros
formą
Ir irklai sudrumzdė bedugnę —
paskendusios vilties beieškant.

Dabar vidurdienis yra ugnis
Naktis šalta, kaip ledas.
Sąmonė ir sąvoka plaukia jau kartu —
Gal susilies . . . Gal dings . . .

O neįmatomos pakrantės minčių banguoja
Ieško pajūry žmonių palikusius dar ore
bruožus.
O aiškios tuštumos jau pavojingos, nes
persimato
Ir atmuša nelauktą laivo vaizdą
Padidintą gilumose.

LIETUVOS
NACIONALINĖ
M[illegible]DO
BIBLIOTEKA

JURGIS BRADŪNAS

NUMERIAI
1 2 3 4 5 6 7 0

Beveik kiekvienas iš mūsų nuo pirmadienio iki penktadienio atliekam tą pačią rutiną — keliaujam į darbą ar mokyklą, ar tai būtų automobiliu, autobusu, ar traukiniu. Diena iš dienos, kiekvienas keliaujam tuo pačiu savo keliu, pas tas pačias vietas, tuo pačiu laiku. Aišku, tai pasidaro labai nuodobu. Vyrai bando ieškoti įvairumo, įbedę nosis į laikraščius, moteriškės užveda nesibaigiančias istorijas su draugėmis, o dauguma — priklijuoja akis prie vieno kokio taško ir kaip "nabašnykai" išsėdi iki savo stoties. Šitokis vaizdas mane pasitiko, kai įlipau į traukinuką pačiam juodukų centre, pakeliui į universitetą.

Pamačiau, kad prie lango viena vieta dar nebuvo užimta. Teko man su vienu jaunuoliu palenktyniauti, kuris nepatenkintas leptelėjo šalia. O aš triumfališkai dairiausi pro langą.

Pajudėjus traukiniui, ir žiūrint pro langą, man susidarė įspūdis, kad aš matau labai nuobodžią filmą, kurią esu priverstas žiūrėti rytas po ryto, nuo pradžios iki galo: tie patys kaminai, stogai, viens į kitą panašūs juodukai — ir taip toliau. Na, jau taip blogai nebūdavo; mat turėdavau "filmos" pasirinkimą, žiūrint, kurioj traukinuko pusėj sėdėdavau.

Taip prabėgo ankstyvas ruduo, orai pradėjo smarkiai atvėsti, o mano nuobodulys — didėti. Šis rytas buvo ypač vėsus, ir visi pilki kaminai vertė į orą juodus dūmus, kurie, vos kilstelėję, krito ant smaluotų stogų. Migdantis traukinuko klegėjimas artino prie miesto centro. Apšepusių namų langai, sustingę atmušdavo traukinuko vagonus. Jutau, kaip pamažu akys merkiasi, ir tą momentą, kai nežinojau, ar dar budžiu, ar jau miegu, — traukinukas įsuko į stotį, atsivėrė durys ir įsirito skrybėlėtas skudurų maišas. Svirduliuodamas, jis staiga apsisuko pilnu ratu, nusišypsojo ir, įbedęs pirštu į priešais sėdinčias dvi moteriškes, garsiai užklausė: "Ar tamsta numeris pirmas? Ar tamsta numeris antras?"

Jos sustingę sėdi, — juodis nusikvatoja, apžvelgia visą "numirėlių" vagoną ir pilnu balsu kad užriks: "Ar jūs numeris pirmas?! Ar jūs numeris antras?!" Jokios rekacijos. Aš tik su baimišku smalsumu seku jo judesius ir gana. Baltos jo akys kažko ieškojo žmonių veiduose, bet staiga pasikeičia jo veido išraiška ir, išsišiepęs bei svyruodamas,

ranka perbraukia iš tolo visus ir, atgavęs lygsvarą, taria: "Ar jūs nežinote? Ką? Ar jūs nežinote, kad jūs tik numeriai; jūs nė ne gyvuliai — jūs tik numeriai! Cha, cha, cha! Ar jūs numeris pirmas? Ar jūs numeris antras?" Traukinukas truktelėjo, ir jis atsitrenkė į duris. Skubiai atsitraukė ir, palenkęs galvą, lėtai ir giliu balsu tarė: "Yes, sir. No, sir. Close the door Jones — yes, sir! — taip, aš Alabamoj buvau tarnas: yes, sir — no, sir! Cha, cha, cha!" Greit vėl išsitiesė, surimtėjo ir atrodė lyg užpykęs ant ko, bet staigiai vėl pirštu dūrė į žmones ir tarė: "Ar tu numeris pirmas? Ar tu numeris antras? — Taip, jūs tik numeriai, jūs tarnai, jūs nemokat patys gyventi, jūs neturite sielos! Jūs mašinos, jūs numeriai, jūs robotai — ar jūs numeris pirmas? ar jūs numeris antras? Ne, jūs greitai nebū-sit numeriai, — jūs būsite niekas, ir nieko iš jūsų nebeliks!".

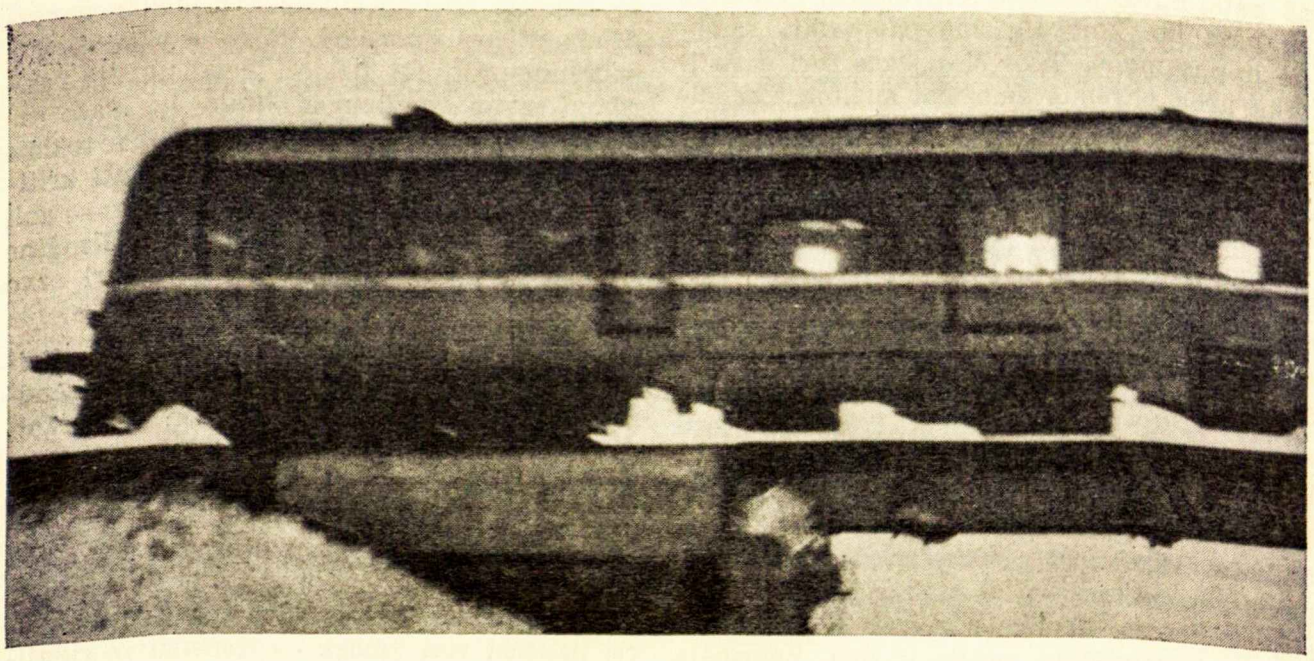

Pamažu atsisukau į žmones. Ta pati scena: vyrai laikraščiuose, bet bobutės buvo nustojusios plepėti ir sustingusios žiūrėjo į priešais sėdinčiųjų pakaušius. Tik visų veidai buvo šiek tiek daugiau pabalę. Tuo momentu jis ieškojo savo nusiritusios kepurės; ją radęs, atsistojo ir, iškėlęs prieš save tarė: "Štai, viskas ką aš turiu; man nieku kitu nereikia rūpintis. Ja, mudu draugai, kepure, ar ne?" Nusikvatojęs ir įbedęs akis į sėdinčiuosius, šūktelėjo: "Aš turiu dar vieną draugą, aš turiu Dievą! Ar jūs žinote, kas jis yra? Ne, iš kur jūs žinosit — jūs tik numeriai, numeriai! Ar tu numeris pirmas? Ar tu numeris antras? Cha, cha, cha!"

Traukinys vėl sustojo. Durys atsivėrė, ir jis išsirito lauk. Dar kažką sušuko, bet jau nebegirdėjau. Girdėjau tik moteriškių šnabždesį ir laikraščių lapų čežėjimą. Mano žvilgsnis taip ir liko įsmeigtas į langą, pro kurį vėl lėkė tie patys kaminai, vielos ir plytos.

Kaip veikla organizacijoje prisideda prie "savęs realizavimo"?

Sodindamas medžio sėklą žmogus tikisi, kad iš jos išaugs medis. Tai yra sėklos paskirtis — išauginti medį. Medis, paprastas elementas, reikalauja gana daug priežiūros. Žmogus daug daugiau komplikuotas, tuo pačiu reikalauja dar daugaiu priežiūros. Kuo sudėtingesnis elementas, tuo daugiau jis reikalingas dėmesio. Pats paprasčiausias elementas yra akmuo. Akmuo lieka akmeniu, — jis neauga.

Žmoguje Freud'as matė tris jėgas: "Id" — visko norėjimą, net ir nebūtinų dalykų; "Super Ego" — moralinę sąžinę ir "Ego" — aš pats, kurio paskirtis yra derinti anuos du su pasauliu. Žmoguje taip pat veikia sąmonė ir pasąmonė. Visos šios jėgos turi savo įtaką arba paveikia žmogaus augimą, brendimą.

Aristotelis žmogaus brendimą suskirstė į tris septynmečius — vaiko, paauglio ir adolescento laikotarpius arba ankstyvoji vaikystė, mokyklinis amžius ir jaunuolis. Įdomu yra stebėti, kaip pamažu įvyksta brendimas. Vienuolikos metų vaikas ieško draugų patarimo, nenori daryti to, kas iš jo tikimasi, yra savanaudis ir kritiškas kitiems. Jis daug ir detališkai kalba, nepajėgdamas bendrai išvesti minties. Dvylikos metų jau nori su savimi susipažinti, imituoja suaugusius, nenori būti vaiku, mažiau egocentriškas, nekantrus malonumams, ūpas nelygus, šukuoja plaukus, bet pamiršta nusiprausti ir nuduoda, kad nenori būti giriamas. Trylikmetis gali jau save suprasti, kontroliuoja mintis ir ūpą, nagrinėja save iš lauko ir iš vidaus, imituoja kitų išvaizdą, pradeda protauti, save lygina, tapatina su kitais (herojais), užsidaro, kad galėtų save paegzaminuoti, domisi pasauliu ir dalyvauja diskusijose. Keturolikmetis nori būti panašus į kitus, domisi asmenimis, nori laisvės ir turi nepastovų ūpą, Penkiolikmetis ieško iš kitų reakcijos, nuomonių; turi pradžią savo idealų, objektyviai save nagrinėja, pajėgia priimti savo skirtumus nuo kitų, ir dar ieško savęs. Šešiolikmetis beigia save atrasti, prisitaiko prie pasaulio, atsiranda savarankiškumas, pasitikėjimas savimi ir yra mažiau revoliucijonieriškas. Jau jis, — kaip sakom, — "pradeda" bręsti.

Kur brendimas nuveda žmogų? Aukštai pažengę žmonės yra patys save nuvedę iki to laipsnio. Jie lieka asmenybėmis ir pavyzdžiais kitiems žmonėms. Jie yra save realizavę, subrendę protiniai, fiziniai ir valioje. Jie nesiriboja savimi, o rūpinasi kitais. Jie mato save tokiais, kokiais jie yra ir gali save tokiais priimti. Subrendęs taip pat gali priimti kritiką ir pasijuokimą; jis turi jumorą — gali kartu su kitais iš savęs pasijuokti. **Jis žino kas jis yra,** kam gyvena. Reiškia, turi savo gyvenimo filosofiją.

Dabartinis pasaulis yra sudėtas iš individų, kurie tik savimi rūpinasi, jam nėra bendros filosofijos. Buvusioji filosofija — suskaldyta ir kai kur visiškai panaikinta. Mes gyvename eilėje įtakų. Mums reikia kovoti prieš kai kurias įtakas ir priimti kitas, bet tam reikia pagalbos. Ateitininkų organizacija gali suteikti tą pagalbą, jei mes jos imsimės. Ateitininkija duoda gaires savo principuose, kurie paliečia **visą žmogų** — išoriniai ir vidujiniai. Taip dalyvavimas ateitininkų organizacijoje prisideda prie savęs realizavimo kiekviename asmenyje, baigė p. Kudžma.

Gabija

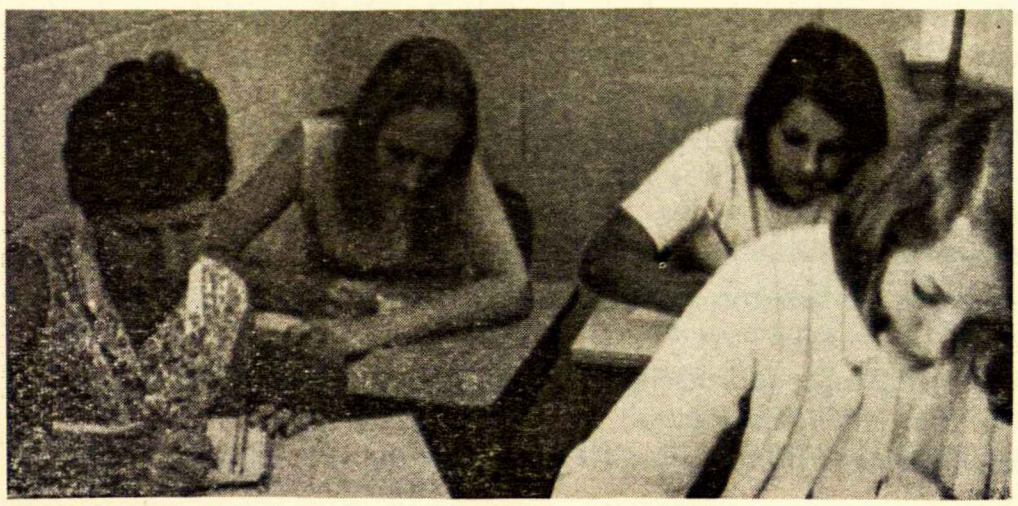

"O mes šitaip save ir rašinius realizuojame."
T. G. Kijausko nuotr.

FIZINĖ SVEIKATA

(Pagal dr. Majauską)

Kadangi pašnekesio tema buvo kitoki negu kitų, klausytojai buvo labai sudominti, kai dr. Majauskas pradėjo kalbėti.

Visur yra tos pačios problemos, tik kitose aplinkybėse. Bet mūsų misija yra išlikti katalikais ir lietuviais. Gydytojas gali šį tą padaryti, taip pat kaip ir kiti savo profesijose. Daktaras garbina Dievą, padeda žmonėms, gerbia tautą ir gali priminti Lietuvos problemas kitiems.

Dabar pažvelkim į kelias šių dienų medicinos problemas. Pirmiausia — yra narkotikai. Visi mano, kad galima tik prie marijuanos, kokaino ir t.t. priprasti (become addicted), bet nemato, kad paprasti dalykai, kaip aspirinai, "coke", cigarai ir t.t. padeda mums įprasti į kitus blogesnius dalykus. Aspirinas irgi gali pasidaryti įpratimas. Pasižiūrėkit į save. Daugelis, kiekvieną kartą kai galvą skauda, nesvarbu ar daug ar mažai, — tuojau griebėt už aspirino. Kai kurie žmones galvoja, kad narkotikai yra nieko blogo. Jie nežino, kad vaistai ("drugs") paveikia centralinę nervų sistemą, protą, širdį, paveikia sveikatą, valią ir darbštumą. Kai jis rūko "pot", žmogui pradeda vaizduotis, ir jis nori skraidyti. Tada darosi bloga, pikta; apima miegas, jis eina į depresiją. Po to jis vėl nori jaustis lengvas, kaip iš pat pradžių. Jam nesvarbu, kokie jausmai sekė. Narkotikus galima bandyti pagydyti; bet tik jeigu ligoniai patys nori. Tai daroma mažinant "dozę", kol pagaliau visai nereikia. Antras metodas yra staigus nutraukimas nuo bet kokių "drugs". Ši sistema yra labai sunki tam žmogui, nes jis labai blogai jaučiasi, trankosi ir prakaitas išpila. Visada yra galimybė, kad tie žmonės vėl grįš prie "drugs"; bet vistiek reikia bandyti juos gydyti.

Rūkymas — dar viena didelė šių dienų problema. Vaikai pradeda rūkyti kai jau sueina 11 ar 12 metų! Kam jie daro? Nes visi kiti daro. Jie nenori atsilikti nuo "didvyrių" ir nenori, kad šie "didvyriai" juos išjuoktų ir išvadintų visokiais vardais, pvz. "chicken". Tas vaikas, kuris nepriima siūlytos cigaretės, yra didvyris, ne siūlytojas. Kodėl? Nes jis buvo stipresnis už aną, galėdamas atsisakyti, — nors ir visi kiti rūko! Gal kiti jį išjuoks, bet vien dėl to, kad jie nenori prisipažinti, kad tas vaikas yra stipresnis už juos. Jis yra tvirtesnis, todėl, kad jis nedaro ką nors vien dėl to, kad visi kiti daro, bet moka atsispirti. Yra surasta, kad jeigu dabar esi 10 metų ir nerūkai, tai gyvensi iki 80 metų, bet jei esi 10 ir rūkai, tai gyvensi iki 60 metų. Rūkymas tik kelių cigarečių į savaitę nieko nepakenks, bet jei per daug rūkai, tai galima lengviau gauti širdies priepuolį. Taigi matome, kad rūkymas pakenkia sveikatai.

Kaip jūs visi žinote, mes gyvename 'automatuotame' krašte. Daug žmonių važiuoja mašinomis. Tai sudaro didelę problemą ne tik jums patiems, bet ir kraštui, ir gydytojui. Kraštui yra problema, nes jie turi statyti kelius. Taip pat kiekvienais metais vis daugiau ir daugiau žmonių žūsta nuo automobilių nelaimių. Daugelis žmonių, kurie vadina save suaugusiais, nėra pilnai subrendę ir pradeda kvailioti mašinose, padarydami daug žalos. Dar vienas vairavimo pavojus yra — alkoholis. Nemažai žmonių, išgėrę įsėda į mašiną ir važiuoja, nepaisant, kas gali atsitikti. Užtat dažnai tokie pasilieka invalidais visą savo gyvenimą. Šie žmonės dar buvo laimingi, palyginus su skaičiumi tų, kurie mirė mašinų katastrofose. Reikia atsiminti, kad alkoholis ir benzinas nesimaišo.

Pasilikti fiziniai sveikiems, reikia laikytis normalios dietos ir gauti 8 ar 9 val. miego kas naktį. Jeigu jūsų sveikata bus gera, tai jūs patys geriau jausitės ir elgsitės, ir visiems patiks su jumis dirbti, bei bendrauti. (D)

VIENOS KALĖDOS...

DAINORA JUOZAPAVIČIŪTĖ

Visur šalta — ramu... Tik vėjas, kur-ne-kur pūstelėdamas medžių nuogas šakas ir švilpdamas pro namų langus, nutraukia tylą. Danguje žvaigždutės mirksi, tartum žaisdamos su seniu mėnuliu. Visa žemė apsiklojusi balta antklode, lyg norėdama save pasišildyti. Apleistoje gatvėj mirksi šviesos pro apšalusius namų langus. Sniegas, čia keistai namus apsupęs, iš visų pusių, tartum norėdamas tiems apskurdusiems namams duoti daugiau šilumos. Atrodytų, kad nors žmonės ir užmiršo šią nepaprastą naktį — Kalėdų naktį, — gamta juos bando paguosti ir prižiūrėti. Net ir pro sniegą galima matyti tų žmonių skurdą. Namai pasvirę, langai išmušti, skudurais pridengtos skylės, sienos sutrūkinėjusios; tik kelios kėdės sudaro jų visus baldus...

Staiga iš kampo išlenda elgeta. Vienui vienas, išdžiūvęs, sušalęs, išalkęs jis eina sniego apipustyta gatve. Jo tikslas — pasiekti turtingesniųjų gatvę. Gal... gal ten kas nors pasigailės jo šią naktį, kurią Jėzus pasirinko savo gimimui. Gal... gal ten kas nors atsimins, kad Jėzus irgi buvo vargšas ir gimė tik prakartėlėje. Ir gal jie atsimins, kad trys karaliai, būdami karaliais, Jam, vargšui Kūdikėliui, atnešė dovanų. Gal tie laimingesni žmonės pagailės jo ir duos jam nors kąsnį nuo Kūčių stalo.

Taip galvodamas, elgeta palengva slinko turtingųjų kvartalan. Pagaliau priėjo. Namai buvo išpuošti visokiais sniego ir Kalėdų seniais. Spalvotos lemputės kabojo ant eglučių, namų priekyje. Mašinos, pilnos gražiai pasipuošusių žmonių, sustojo prie namų. Vieno automobilio savininkas atidarė duris, ir laukan išspruko vaikai, klykdami ir reikalaudami tėvų kuo greičiau atidaryti dovanas, kurias jie nešėsi namo. Elgeta pamažu artėjo prie jų. Vaikai pastebėjo jį ir, pašnabždomis pasitarę, pradėjo imti sniegą ir įtą menką žmogystą mesti. Elgeta nebežinojo ką daryti. Bėgti? Bet kur? Vistiek jis neturėjo užtenkamai jėgų — buvo nusilpęs, be maisto jau kelios dienos. Tėvai pašaukė vaikus vidun — dovanų atidaryti, sakydami palikti tą apdriskusį žmogų ramybėje. Dar paskutinį kartą kiekvienas metė sniego gniūžtę ir skubėjo vidun. Kam čia mėtyti sniegus — mūsų laukia įdomesni dalykai — dovanos!

Tada elgeta suprato, kad jo čia niekas nepagailės. Suprato, kad čia žmonėms Kalėdos nėra Kristaus gimimo šventė, bet tik Kalėdų senio šventė. Apsisuko jis ir pradėjo eiti namų link. Nors ir menki namai, bet vistiek jam namai.

Sunkiai dūsaudamas, jis sustojo savo gatvėje. Prieina prie vieno lango ir žiūri vidun. Ten šeima gražiai sėdi ap-

link nedidelę menkai papuoštą eglutę, gieda Kalėdines giesmes. Jų balsai, švelnūs ir gražūs, — girdėjosi gatvėje. Sužavėtas, elgeta stovėjo ir klausėsi. Jis prisiminė savo vaikystės dienas, kai gyveno su tėvais. Kūčių dieną visi vaikai su tėveliu išeidavo nukirsti ir parsinešti eglutę. Mama ruošdavo visokius valgius vakarienei, kol vaikai, išdykaudami, puošdavo eglutę. Vakare, visa šeima susėsdavo prie baltai apkloto Kūčių stalo ir valgydavo skanėstus. Tada kiekvienas atidarydavo jam paskirtą dovanėlę. Po žaidimų ir giesmių susėsdavo į roges ir važiuodavo į Bernelių Mišias. Visų širdyse būdavo ramus džiaugsmas ir nuoširdumas tą dieną — Kristaus Gimimo Dieną . . .

Ašaros, kurios nejučiomis byrėjo ant elgetos skruostų, sušalo — atrodė lyg deimantai. Staiga berniukas pribėgo prie lango ir garsiai pabarškino. Nustebintas, elgeta prisiminė kur esąs ir pradėjo slinkti tolyn. Bet durys girgždėdamos atsidarė, berniukas išbėgo laukan — paėmė jį už rankos ir įvedė vidun . . .

1968 metų sendraugių stovyklos dalyviai Dainavoje. P. Baltakio nuotr.

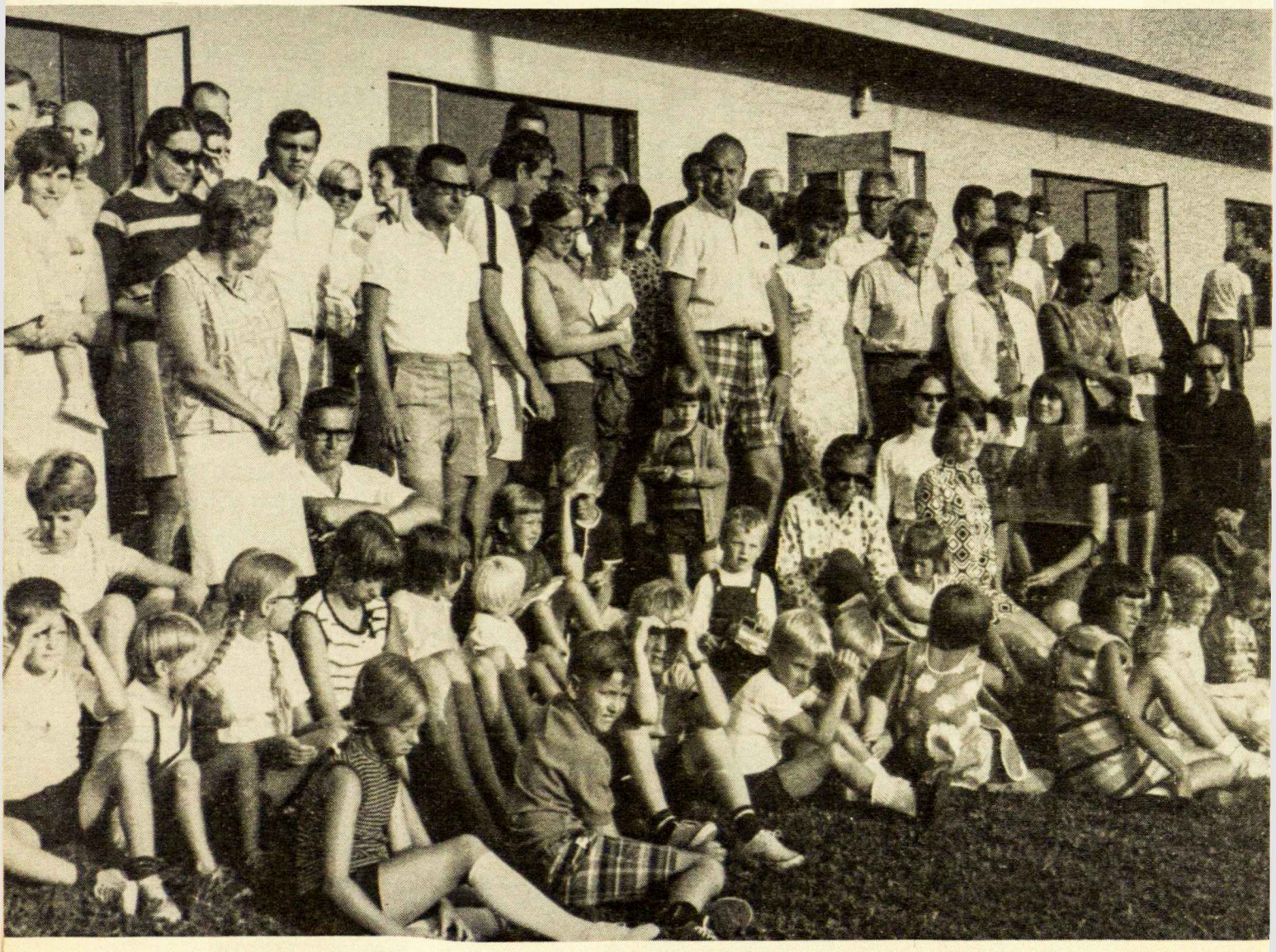

ŽIŪRONAI

DETROITO ATEITININKŲ ŠVENTĖ

Spalio 20 d., Dievo Apvaizdos Bažnyčios rūsyje Detroito ateitininkai suruošė arbatėlę. Jaunųjų ateitininkų grupės įėjo su maršu, "Su Daina". Susėdus, atskirų vienetų globėjos pasakė žodį. Jaunučių globėja — p. J. Damušienė, jaunesniųjų mokslei vių — p. V. Kundrotienė, o vyresniųjų moksleivių — p. A. Milmantienė, kuri vėliau perdavė pareigas p. J. Rugiennienei. Buvo paskelbti naujai įstoją ir perkelti nariai. Į jaunučius įstojo trys nauji nariai, į jaunesniuosius moksleivius buvo perkeltas Vytautas Keblys, iš jaunesniųjų į vyresniųjų moksleivių grupę buvo perkelti aštuo ni ir naujai įstojo Aldona Petrauskaitė ir Daiva Petrulytė, o iš vyresniųjų, baigę gimnaziją, išėjo: Jonas Nakas, Kristina Kutkutė, Birutė Baltrušaitytė ir Kristina Milmantaitė.

Po oficialios programos ir arbatėlės buvo mažas lauželis su programa. Iš jaunučių Paulita Abariūtė ir Živilė Idzelytė gražiai padeklamavo eilėraščius ir Vidas Neverauskas paskambino pianinu. Jaunesnieji moksleiviai išpildė kolektyvinę melodeklama ciją — Fausto Kiršos "smūtkelį". Įvadą paskaitė Ramunė Mikulionytė. Akordeonu akompona vo Rimas Kasputis. Penkios dainininkės — Taura Zarankaitė, Rita Neverauskaitė, Vida Nakai tė, Ramona Pikūnaitė ir Kristina Veselkaitė padainavo dvi dai nas: "Už jūrų marių" ir "Geltona, žalia ir raudona". Jaunučiai sušoko "Noriu miego, saldaus miego". Buvo apie devyniasdešimt jaunuolių ir daug tėvelių. Arbatėlė labai gražiai pavyko.

Lapkričio 9 d., vyresnieji moksleiviai ruošia iškylą į Atominės Energijos fabriką prie Monroe, Michigan, vadovaujant dr. A. Damušiui.

Birutė Kutkutė

Hamiltono jaun. at-kės su globėja D. Juozapavičiūte (pirma iš kairės) Toronto išvykoje. M. Borusienės nuotr.

TRIJŲ DIENŲ VIEŠNAGĖ WORCESTERYJE

Studijų dienos prasidėjo lapkričio 9 d. 1968 Worcesteryje, Mass. Pirmiausiai vėliavos buvo įneštos ir maldą sukalbėjo Tėvas Steponaitis. Sekė Ateitininkų himnas ir po to vėliavos iš įvairių kuopų buvo išneštos. Zusana Pauliukonytė pravedė visą susirinkimą, pirma pakviesdama Antaną Razgaitį, Studentų Centro Valdybos pirmininką, atidaryti Studijų dienas. Jo paskaita sprendė šiuos klausimus: "Ko dėl atvykome į kursus?", "kas mes esame?" ir "kur mes einame?". Daug buvo priežasčių, kodėl jaunimas atvyko. Antram klausimui, "kas mes esame?" mums buvo išaiškinta, kad esame visi jauni žmonės ir turime išlikti visada dvasiškai jauni. Jaunimas mėgina pasiekti idealą, bet tik šį idealą gali pasiekti su doriniu jautrumu ir protiniu išlavinimu. Jaunimas turi išlikti linksmas ir optimistiškas. Trečiam klausimui, "kur mes einame?", buvo sprendžiama, kad turime idealą turėti ir šį tikslą mūsų kasdieniniame gyvenime ištesėti.

Kęstutis Girnius, antras paskaitininkas, kalbėjo apie "Laiko progresą ir žmogaus tobulėjimą". Užtai kad žmogus gyvena technologiniame amžiuje, jo gyvenimas yra daug pasikeitęs. Suautomatinta technika yra užėmus daug darbo, kuris galėdavo būti padaromas su daugelio žmonių rankomis. Žmogus yra pasidaręs funkcija ir yra pametęs savo asmenybę. Automobilis ir yra įtaka. Žmogus gali greičiau nuvažiuoti vienas pas kitą, arba į tolimas šalis. Skelbimai ir reklamos labai paveikia žmogų. Jis pasidaro "saulės žmogus". Šis žmogus yra neautentiškas ir yra pametęs savo asmenybę.

Jeigu žmogus nori tobulėti, jam reikia mato ar "standard", tobulėjimo teigimo ir neigimo. Jisai turi likti individas ir turi didelę pareigą save sukurti. Tai pat, jam yra privaloma išlaikyti lietuvybę.

Dvasiniam gyvenime, žmogus gali didelių nuodėmių nedaryti, ir vistiek būti blogas kitiems. Jis turi galvoti pozity-

EX LIBRIS

ATEITIS

AIDAS TARP DANGORAIŽIŲ, O. Nendrė. 1968. Spausdino "Draugo spaustuvė. Viršelis A. Kezio, S.J., ir A. Beleškos. 365 puslapiai, kaina $5.00.

"Aidas tarp dangoraičių" — naujai išėjęs bandymas aprašyti lietuvių ateivių gyvenimą Amerikoje: jų atvykimą, įsikūrimą, įaugimą. Gimnazistui tai gali būti vertinga patirtis, nes tai liečia jo tėvų praeitį, apie kurią jis yra girdėjęs, bet jos pats nepatyręs. Knyga ir tuo gimnazistui prieinama, kad parašyta lengvu stiliumi, suprantamu žodynu, apie jam pažįstamas vietoves, ir pan.

Jautrios širdies ir kilnios sielos moters Aldonos Duobienės gyvenimo fragmentas parodomas: o fragmentu jį turime vadinti, nes daugiausia pabrėžiama jos darbovietė, ten susikuriančios problemos, o ne namai, vaikai, nors visa daroma dėl vaikų. Knygos turinyje trūksta balanso: vaikai kažkaip savaime užauga — ir tai pavyzdingai, kol motinos mintys ir vargai sukasi aplink darbą ir bendradarbes, kol mūsų dėmesys atkreipiamas į Aldonos kilnumo pasireiškimą ir vystymąsi darbovietės aplinkoj.

Knygoje labai imponuoja Aldonos asmenybė: kilnumas, pajėgumas teigiamai žvelgti į visa, kas atsitinka. Mes žinom, kad tai reta.

Knygos pagrindinis trūkumas tai nebalansuotumas. Šalia to yra kitų stiliaus trūkumų, pvz. smulkmeniškas nurodymas kaip siūti (psl. 100), nereta didaktika (pvz. psl. 155 apie kosmetiką, psl. 309 apie dukters vestuvinę suknelę). Barbarizmai vartojami ir, nors jie atitinka juos sakantiems žmonėms, vistiek keistai skamba knygoje; neretos sintaksės ir korektūros klaidos; paskutinio lanko pasikartojimas bent kai kuriose knygos kopijose.

Knyga jaunimui prieinama ir vien dėl to verta skaityti. Joje proga susipažinti su vienu, nors nepilnai atvaizduotu, tarpsniu mūsų tautos gyvenime. Joje kilni moteris. Tikros grožinės literatūros nepajėgią suprasti galėtų, tačiau suprasti šią nuoširdžią knygą: nuoširdžią pradžioj vidury ir gale. Kas gera.

Ses. M. Jurgita

---

viau, ir pagelbėti žmonėms, ne daryti jiems blogo. Užtai kad mokslas ir filosofija yra pasiekę daug, yra daugiau laiko dva siniam gyvenimui.

Po šios paskaitos, visi susiskirstė į grupes, ir diskutavo Antano Razgaičio ir Kęstučio Girniaus paskaitas.

Trečia paskaita buvo daktaro R. Kriaučiūno, ir ją perskaitė Antanas Razgaitis. Ši paskaita buvo bendrai apie laiko radimą svarbiems darbams. Pirma, žmogus turi rasti laiko sau, kad rastų laiko kitiems. Jis turi pažinti save ir tik gali save pažinti per kitus. Antra, jis turėtų rasti laiko žaidimui, kaip sportui. Trečia, kaip moksleiviai, turime rasti laiko mokslui ir maldai. Ir kadanors geriau yra melstis su sukurtais žodžiais. Ketvirta, žmogus turi rasti laiko artimui. Kadanors yra sunku mylėti artimą, jeigu jis yra mums negeras. Penkta, ir svarbiausia, jei žmogus nori būti tikras, jis turi rasti laiko meilei. Dievo meilė mums yra aukščiausia. Tada yra meilė tėvynei, meilė tėvo vaikams ir vaikų tėvui, moters meilė vyrui, draugo meilė draugui ir pagaliau idealisto meilė idealui, kurį jis mėgina pasiekti. Galime matyti, kad meilė turi skirtingus laipsnius. Šešta, žmogus turi rasti laiko svajonėms, užtai kad jos mums pagelbsti siekti mūsų idealą. Septinta, žmogus turi rasti laiko juokui, nes juokas gyvenimą palengvina. Paskutiniausiai, žmogus turi rasti laiko planavimui, susiplanuoti savo laiką.

Po šios paskaitos sekė diskusijos. Po diskusijų sekė malda ir vakarienė visiems dalyviams. Šokiai prasidėjo aštuntą valandą ir pasibaigė dvyliktą valandą giesme "Lietuva brangi".

Ramunė Krokytė

GARBĖS PRENUMERATAS PO 10 DOL. ATSIUNTĖ:

Prel. J. Kučingis (Kalifornija), dr. A. Razma (Illinois).

AUKOJO ATEIČIAI PAREMTI:

Ateitininkai moksleiviai, stovyklavę Wasagos stovykloje, Kanadoje, per p. V. Kolyčių — 248 dol.; prel. J. A. Kučingis — Kalifornija, 5 dol.; A. Kuolas — Kanada, 1 dol.; kun. J. Pragulbickas — New Jersey, 3 dol.; St. Pusvaškis — Kanada, 2 dol.; A. Šaulytė — Čikaga, 1 dol.; P. Valionis — Australija, 1 dol.

AUKOJO UŽSIENIO NETURTINGIEMS MOKSLEIVIAMS ATEITIES SIUNTINĖJIMĄ PAREMTI:

J. Kaknevičius — Kanada, 3 dol.; J. Jurcevičius — Kanada, 1 dol.; A. Šaulys — Čikaga, 3 dol.; J. Vaičeliūnas — Kanada, 3 dol.

UŽ GARBĖS PRENUMERATAS IR AUKAS NUOŠIRDŽIAI DĖKOJAME.

ATEITIES ADMINISTRACIJA

ateities spinduliai

IR MES TURĖSIME SAVO DAINAVĄ!

Taip, tik ji vadinsis kitu vardu.

Ją įrengs Putnamo seselės. Tai yra labai graži vieta — su ežeru. Ją pažįsta mergaitės, kurios vasaromis stovyklauja Immaculata stovykloje. Seselės ten veža mergaites maudytis, bet lig šiol dar jokių pastatų ten nebuvo.

Jei Nekalto Prasidėjimo seselėms pasiseks iš lietuvių surinkti apie 250,000 dolerių, tai statyba tuoj prasidės.

Vieta yra maždaug 7,5 mylios nuo seselių vienuolyno. Ji yra 90 akerių dydžio. Planuojama pastatyti administracijos pastatą su koplyčia ir sale, valgyklą ir namelių. Kiekviename namelyje tilps po 20 žmonių. Kiekvienas namelis turės po didelę verandą, kad, lietui lyjant, būtų kur žaisti ar užsiiminėti.

Seselės norėjo stovyklavietę įrengti jau šiai vasarai, bet dabar atrodo, kad nesuspės. Tačiau kitą vasarą ten galės stovyklauti ir ateitininkai — moksleiviai, studentai ir skautai ir skautės, ir mokytojai ir sendraugiai. Bus taip kaip Dainavoje. Net žiemą bus galima ten suvažiuoti studijų savaitėms ir žiemos kursams.

Pinigų reikia daug ir greitai. Visi galime prisidėti. Jūs savo kuopose galite pravesti loterijas, pardavinėti rankdarbius, ar dar kitais būdais uždirbti pinigo.

Visi, kas norite naujos stovyklavietės, raginkite savo tėvelius, kad jie padėtų seselėms!

Stovyklos vaizdas K. Razgaičio nuotr.

UŽGIMUSIAM KŪDIKĖLIUI

Iš meilės,
Mažyti Jėzuli,
Į žemę —
Pas mus atėjai.

Bet širdys
Kietos, užšalę,
Meilės nepriėmė
Visai . . .

Ramybę tvartely
Visagalis teikia,
Piemenėliai lanko
Atvesti žvaigždės.

Angelas pasakė: —
"Geros valios žmonės,
Pas jumis atėjo
Dievas iš Dangaus".

Gyvulėliai šildo
Silpnutį, mažytį,
Juozapo Marijos
Šventoje globoj.

Vytenis Bakanas

ANT NEAPGYVENTOS SALOS

Bangos mušė neapgyventos salos kranto akmenynus. Ant jų aš ir atsiradau, sudužus mūsų laivui.

Pirmiausia turėjau susirasti namus. Kur nors turėtų būti urvas, kurį galėčiau įsirengti ir pavadinti namais. Pamačiau urvą, ir pradėjau į jį kraustytis.

Reikėjo susirasti maisto. Priėjau prie mažo upelio ir prisigaudžiau žuvų. Tada suradau uogų ir vaisių. Dabar jau žinojau, kur ką rasti, tai nereikės daugiau ieškoti.

Sekančią dieną pradėjau ieškoti ginklų. Kaip galėsiu rasti ginklų ant neapgyvendintos salos? Nusprendžiau pasidaryti. Padariau lanką su strėlėmis ir kelis peilius. Pasijutau kaip indėnė.

Nujaučiau, kad gal turėsiu čia ilgai pabūti, tai nusprendžiau aptvarkyti urvą. Iššlaviau jį su palmių didžiuliais lapais. Įėjimas buvo lyg didelis langas, kuris apšvietė urvą. Atsinešiau smėlio ir išpyliau, kad atrodytų švaresnės grindys. Surinkau daugiau palmių lapų ir išsitiesiau sau lovą. Turėtų užtekti kol kas. Pasijutau truputį laimingesnė, nors ir vieniša.

Staiga iš tolo išgirdau balsą, mane šaukiantį. Nudžiugau. "Danguole, laikas keltis!".

D. Juozapavičiūtė (12 m.)

IŠKYLA Į WEBSTER FALLS

Rugsėjo 29 d., mes, Hamiltono ateitininkai, važiavome į Websters Falls. Kai tik nuvažiavome, pradėjo lyti. Bet greitai nustojo, sušvito saulė ir buvo graži die na.

Pirmiausia mes nubėgom prie upelio ir bandėm palįsti po kriokliu. Atrodė leng va, bet sušlapom. Greitai visi išalkome. Užkūrėme ugnį ir kepėme dešreles. Paval gę ėjom žaisti. Vieni žaidė futbolą, kiti lenktyniavo. Laikas greit praėjo, ir turėjome grįžti namo. Buvom susitarę pėsti eiti namo. Beveik visi ir grįžome namo pėsti. O tai buvo 9 mylios!

Dalia Grajauskaitė, 13 m.

ESAMA IR TOKIŲ...

Vokietijos lietuvių Vasario 16 Gimnazijoje veikia Romuvos Raganų Ratelis. Rateliui priklauso 15 mergaičių. Ne visas priima, nes ratelio įstatymai labai griežti: "raganos" pasižada tarp savęs visą laiką kalbėti tik lietuviškai... (Iš Vokietijos LB biuletenio).

KALĖDOS

Kalėdos yra Kristaus gimimo šventė. Lietuviai Lietuvoje ir kitur Kalėdas pradeda švęsti su Kūčiomis. Ant kūčių stalo padedama dvylika valgių ir plotkelės. Laužant plotkeles, parodome meilę vieni kitiems. Prieš Kūčias dar puošiama eglutė. Ją puošia vaikai su vyresnio žmogaus pagalba. Tikri lietuviški papuošalai yra padaryti iš šiaudų. Eglutė taip pat puošiama saldainiais bei sausainiais.

Po kūčių, dvyliktą valandą nakties, visi žmonės eina į Piemenėlių Mišias. Vaikučiams bemiegant ateina Kalėdų Senelis. Jis po eglute palieka dovanas. Kalėdų rytą vaikai skuba prie eglutės pažiūrėti, ką Kalėdų Senelis jiems paliko. Geresnieji gauna daugiau dovanų, o blogieji vaikai sužino, kad kitais metais jie turi pasitaisyti. Kai atsikelia vyresnieji, vieni kitus sveikina su šventėmis. Paskui visi renkasi pusryčiauti prie paruošto kalėdinio stalo.

Alė Surdėnaitė

MĮSLĖS

1. Ką bendro turi dantys ir medžiai?

2. Kas moka kalbėti visomis pasaulio kalbomis?

3. Kas turi šešias kojas ir moka dainuoti?

4. Kas yra žiedas?

5. Kas neturi burnos, bet turi liežuvį?

6. Negali nei galvoti, nei kalbėti, o visiems teisybę pasako.

7. Kokie paukščiai turi keturias kojas ir geltonas plunksnas?

8. Ko pats Adomas niekad neturėjo, o kiekvienam savo vaikui davė po du?

9. Ką turi mėnuo rugpiūtis, ko nei vienas kitas mėnuo neturi?

10. Kas yra tai, ko niekas nepajuto, nematė, negirdėjo ir jo visai nebuvo, tačiau turi vardą?

11. Neturi nei raumenų, nei kaulų, nei nagų, o turi keturis pirštus ir nykštį.

12. Kas gali sėdėti prieš Anglijos karalienę, nenusiėmęs kepurės?

13. Kuo medžio lapas panašus į žmogaus kūną?

14. Kas gali praeiti pro saulę, nepadarydamas šešėlio?

15. Du lietuviai stovi ant tilto. Vienas iš jų yra antrojo sūnaus tėvas. Kokia yra jų giminystė?

KUR YRA DIEVAS?

Aš pasirinkau parašyti klausimu, kuris jau gan ilgai man rūpi. Mokykloje per religijos pamokas daug kas iškelia klausimą "Ar Dievas yra miręs?" Kiekvienas geras katalikas turėtų sakyti, "Dievas visada buvo ir visada bus". Mes turime žinoti, kad Dievas yra su mumis, bet viduryje didžiųjų iš granito statytų miestų ir taip pat mažesniuose miesteliuose, kartais taip tikrai atrodo, lyg Dievas mus yra apleidęs. Kiekvieną dieną įvyksta nužudymai, apvogimai, nuodėmės vis kartojamos tos pačios, ir vis vien Dievas yra visur. Jis yra ir ten, bet argi taip gali būti?

Kada aš buvau paklausta, ar Dievas yra miręs, aiškiai atsakiau *ne*. Ir Jis nemirs tol, kol yra tikinčiųjų į Jį. Bet, kada aš buvau paklausta: "Jeigu Dievas nėra miręs, tai kurgi Jis yra?", — aš nutylėjau. Aš nebegalėjau atsakyti. Nejaugi Jis būtų blogyje — nusikaltimuose ir riaušėse?

Kaip čia atvažiavau, pagalvojau — ar gali būti, kad Dievas pasitraukė į gamtos ramybę ir atvirumą? Gal Jis yra pasirodęs savo gražumu ir visu šventumu jūros galybėse ir dangaus debesų tankumynuose, bet net ir ten žmogus yra įžengęs. Bet vis Jis ten yra. Žmogus gali pajusti Jį, bestovėdamas ant jūros kranto, apsuptas vandenynų, debesų ir smėlio. Taip, Dievas ten yra. Dievas yra save parodęs savo kūryboje ir jo kūriniai atspindi Jo grožį ir gėrį. Bet vėl neaišku — ar Dievas yra apleidęs žmogų? Tą sutvėrimą, kurį Jis sukūrė savo išvaizdoje ir kuriam Jis davė laisvą valią daryti tai, ką jis nori? Ir vėl turiu atsakyti, kad ne, Jis nėra mūsų apleidęs, nes jeigu Jis apleistų mus, mums nebeliktų prasmės gyventi, nebebūtų vilties. Ne, Dievas nėra mūsų apleidęs. Dievas yra kiekvieno iš mūsų širdyje. Mums tik lieka Jį susirasti, giliai pažvelgiant į savo širdis.

Lisa Tender

Kaip mes pasirenkam herojus

Kiekvienas žmogus maždaug žino, kokiu jis norėtų būti. Vienas trokšta drąsos, antras mokslo, trečias meniškų sugebėjimų, kitas vėl — turtų, grožio, ar net — pasidaryti nematomu. Apie tai galvodamas, jis prieš save pasistato kokio nors tikro ar ir įsivaizduoto žmogaus pavyzdį. Tie pavyzdžiai — herojai — labai įvairūs, kaip jūs pastebėsite čia atspausdintuose jaunių pasisakymuose.

Kol žmogus dar nesubrendęs, jo idealai yra paviršutiniški — turtas, pasisekimas, nauja mašina. Kai jis savo dvasia auga, auga ir jo idealai. Jis dabar daugiausia vertina gėrį, meilę, laisvę, teisingumą.

Kad pasirinktume kurį žmogų savo herojumi, mes pirmiausia turime daug apie jį žinoti. Jūs daugiausia žinote apie tuos žmones, apie kuriuos rašoma amerikiečių ir kanadiečių laikraščiuose ir knygose. Jie rodomi televizijoje, jie kalba per radiją. Kai jūs būsite vyresni, daugiau sužinosite ir apie kitų tautų žmones, kurie galėtų būti mūsų herojais. Kiekviena tauta jų turėjo, turi ir turės. Pavyzdžiui, dabar viso pasaulio jaunimas žavisi čekoslovaku herojumi Dubčeku.

Lietuvių tauta taip pat turi daug herojų, kurie aukojo visas savo pastangas, dažnai ir gyvybę tam, kad iškovotų žmonėms laisvę, kad suteiktų jiems mokslą, ar išmokintų pamilti Dievą. Daug jų yra žuvę nuo rusų ar nacių persekiojimų. Mes apie juos dar labai mažai težinome. Tačiau jei jūs stengsitės skaityti lietuviškas knygas, sužinosite apie juos, ir tada jūsų herojų - didvyrių tarpe atsiras lietuviškų vardų — kaip Daumantas - Lukša, Basanavičius, Dielininkaitis, Platerytė, Damušis, Eretas ir daug kitų.

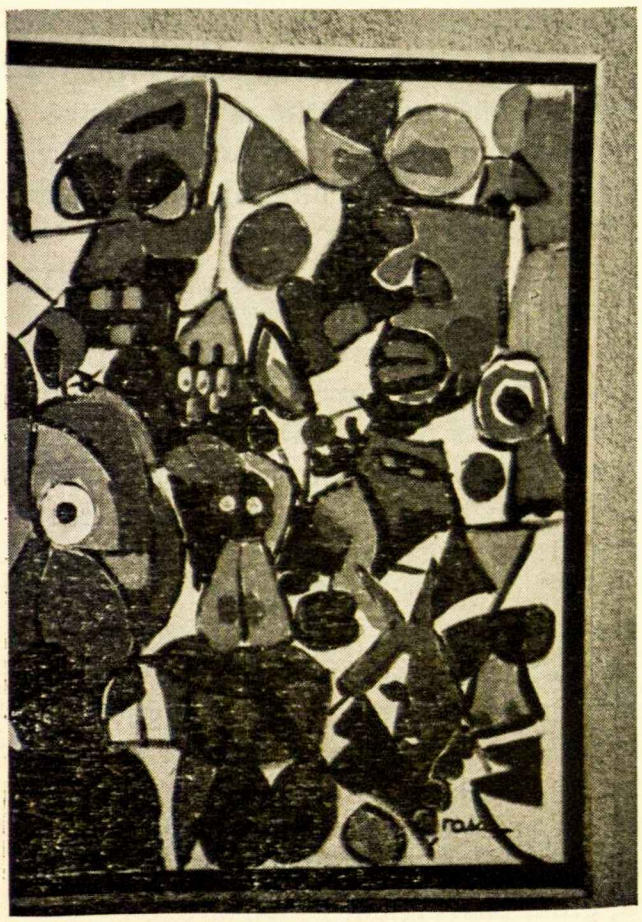

Maskarado kaukės, aliejus. Rasos Arbaitės paveikslas (13 m.)

•

KĄ GALIMA IŠMOKTI LITUANISTIKOS MOKYKLOJ

Įdomu eiti į Lituanistinę mokyklą, kadangi mes susitinkame visi lietuviai vaikai, nes per savaitę girdime angliškai mokykloje. O, šeštadieninėje mokykloje mes turime progos lietuviškai kalbėti, o taip pat lietuviškai rašyti ir skaityti. Gramatikos klasėje mes mokomės apie daiktavardžius, būdvardžius, skaitvardžius ir taip toliau. Labai svarbi gramatikos klasė. Bendrai, ji mokina mus kokie žodžiai vartojami kai kalbame lietuviškai. Mes skaitome apie Lietuvos miestus ir kaimus. Knygoje galima surasti apie Lietuvos miškus, ežerus ir žvėris. Ponas Ilgūnas mus mokina tautinius šokius, kurie mums visiems labiausiai patinka. Mes išmokome daug gražių liaudies dainų. Mano tėveliai džiaugiasi, kad aš lankau lituanistinę mokyklą.

Danutė Staškevičiūtė

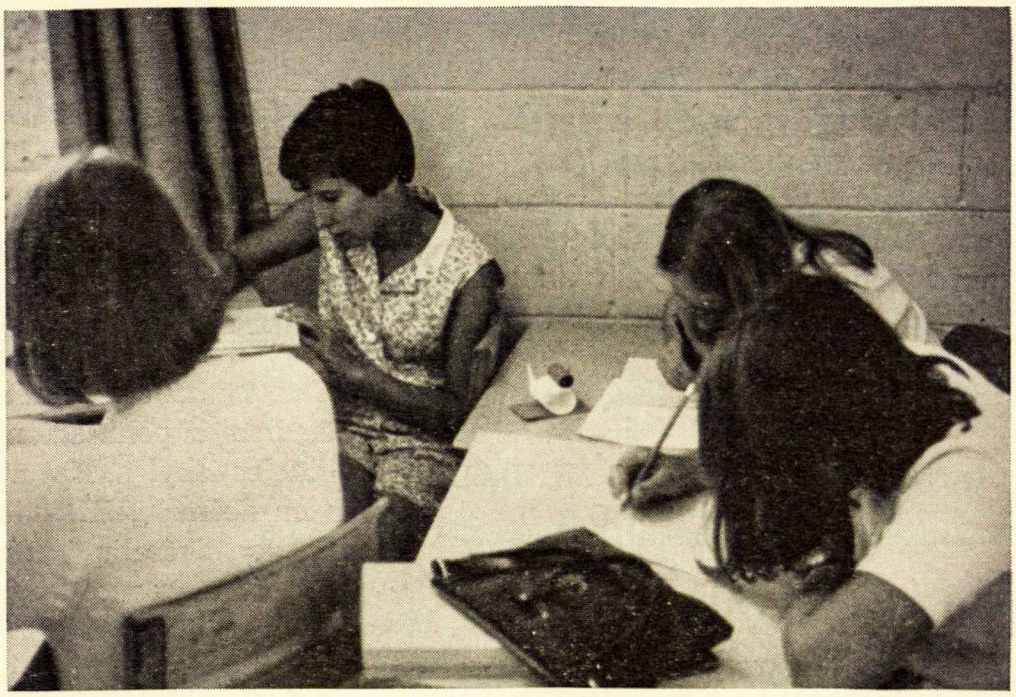

"Visi, kurie rašo ir skaito lietuviškai, ar ne herojai?"
T. G. Kijausko nuotr.

MŪSŲ HEROJAI

(Iš vienos vasaros stovykos)

—Abraham Lincoln, George Washington, Jefferson, John ir Robert Kennedy. Jėzus irgi, bet jis buvo labai, labai, labai geras.

— R. Musteikis

—Mano mėgiamiausi herojai yra kareiviai, kurie mirė karuose . . .

L. Karečkaitė

— Mano herojus yra Morgan the Pirate, nes jis buvo gudrus, stiprus ir drąsus piratas.

— R. Kaminskaitė

— Mano geriausias herojas yra Trudeau. Jis yra mūsų Kanados premjeras.

— G. Jurcevičiūtė

— Mano herojus yra Spiderman, nes jis gali lipti sienomis ir jam patinka vorai. Taip pat jis save myli.

D. Grabauskaitė

— Mano herojus yra Constable MacGregor iš Car 12, nes jis padeda padaryti mūsų miestą saugų.

—K. Kaminskas

— Mano geriausias herojus yra Jonas (stovyklos vadovas), nes jis mums daug ką leidžia

— D. Abromaitis

AR JĖZUS — NE HEROJUS?

Labai įdomu, kad tik vienas berniukas pasakė, jog ir Jėzus yra jo herojus... "bet jis labai, labai, labai geras".

Mums nedrąsu Jėzų pasirinkti savo herojumi, nes Jis yra *Dievas.* **Jis — to**bulas, be jokių silpnybių. Tačiau Jėzus kartu buvo ir *Žmogus.* Jis gimė su žmogaus kūnu žemėje. Jis draugavo su žmonėmis. Jėzus — žmogaus asmenyje Dievas mums davė herojų. Herojų, kuris geriausiai galėjo savo pavyzdžiu parodyti, koks galėtų būti ir žmogus.

Jėzus buvo visa tai, ko jūs savo herojuose ieškote. Jis buvo visi geri dalykai surinkti į vieną asmenį. Jėzus begaliniai mylėjo žmones — matė jų nelaimes ir dėl to kentėjo. Jis troško laisvės ir laimės *visiems* žmonėms, *visur ir visada.* Jis buvo labai drąsus — nekaltai mirė ant kryžiaus už kitų išlaisvinimą nuo *visokio* blogio.

Iš visų herojų — gyvų ir mirusių, Jėzus yra vienintelis, su kuriuo ir Tu, ir aš, ir mes visi galime kada tik norime kalbėtis, prašyti patarimo ir paguodos. Mes galime gerbti Lincolną ir Kennedžius ir Trudeau, bet nei su vienu iš jų negalime taip artimai draugauti kaip su Jėzumi.

LIETUVOS MIESTAI

Lietuvos miestai yra Vilnius, Kaunas ir Klaipėda. Tie miestai yra gražūs ir švarūs. Seniau Kaunas buvo Lietuvos sostinė, o dabar yra Vilnius. Kaune yra laikomas laisvės varpas. Klaipėda yra Lietuvos vienintesis, bet gana didelis uostas.

Šitie trys yra didžiausi ir svarbiausi miestai Lietuvoje.

Kostas Petrauskas

LINAS — KARALIAUS MINDAUGO PATARĖJAS

(dialogas)

Įvadas: Man atrodo, kad karalius Mindaugas teisingai padarė, kai vokiečių ordinui atidavė Žemaitiją, bet tuo pačiu —ir negerai. Jis taip pasielgė, nes negalėjo žemaičius valdyti, tik negerai, kad nesistengė jų atgauti, ka nori pasakyti?

Linas: — Dabar nesuvaldai Žemaitijos, *ar ne tiesa?*

Mindaugas: — tiesa.

Linas: — Tai gali juos laikinai atiduoti vokiečiams, o kai turėsi stipresnę kariuomenę, galėsi vėl atsiimti.

Mindaugas: — Gerai sugalvota!

— — —

Karalius Mindaugas apsikrikštijo.

Linas: — Mindaugai, dabar, kai apsikrikštijai, siųsk mokytojus į visas Lietuvos dalis ir tegul jie moko žmones kas yra krikščionybė.

— — —

Kiek vėliau:

Linas: — Mindaugai, dabar tu turi stiprią kariuomenę. Man atrodo, kad pats laikas žemaičius iš ordino atsiimti.

Bet jis manęs šį sykį nebepaklausė.

Jei Karalius Mindaugas būtų tada žemaičius išvadavęs, gal ir iki dabar Lietuva būtų išlikusi stipri ir laisva!

Galas

Linas Lipčius, 11 m.

O kaip gi tu būtum pataręs Karaliui Mindaugui tada — prieš 700 metų?

DIENOS STOVYLA

Pereitą vasarą lankiau dienos stovyklą. Ten būdavo labai smagu. Mamytė mane nuveždavo ryte, o pareidavau namo pati. Turėdavau ten būti puse devynių ryto. Mes eidavom maudytis ir į parkus, arba kartais eidavom tik paišdykauti. Ir tas būdavo labai smagu.

Turėdavom vieną ar du autobusus. Važiuodami visuomet dainuodavom. Trečiadienį ir penktadienį eidavom į parką ar dideles iškylas. Kai nueidavom, išsikepdavom dešrelių. Kiekvienas turėdavo atsineti savo dešrelių ir duonos. Vadovai duodavo mums apelsinų sunkos. Savaitės gale buvo išrinktas iš visų vaikų pats geriausias, pavyzdingiausias vaikas.

Mūsų beisbolo komanda buvo geriausia iš visų kitų dienos stovyklų.

Birutė Butrimaitė

•

LIETUVOS PAUKŠČIAI

Lietuvoje yra labai gražių ir įvairių paukščių. Ir tiek jų ten yra, kad negalėtum ant šito popieriaus sutalpinti visų vardų. Todėl man sunku apie kiekvieną parašyti. Aš aprašysiu tik apie keletą įdomesnių paukščių.

Vienas iš gražiausiai čiulbančių paukščių visame pasaulyje yra Lietuvos mylimas paukštis — lakštingala. Lakštingala yra žinoma visose knygose ir pasakose už jos nepaprastai gražų čiulbėjimą. Gaila, kad aš nesu girdėjęs jos gražaus balselio. Lakštingala yra pilka ir maždaug žvirblio dydžio. Ji minta vabzdžiais ir įvairiomis uogomis.

Kitas Lietuvos mylimas paukštelis yra gegutė. Ji labai graži ir kai žmonės girdi jos "kuku", jie žino, kad jau pavasaris atėjo. Žmonės senovėje manė, kad gegutės kukavimas pranašauja laimę ir nelaimę. Gegutė beveik balandėlio dydžio ir turi ilgą uodegą ir geltonas kojas.

Aš čia tik suminėjau man keletą įdomesnių Lietuvos paukščių, bet yra jų daug daugiau.

Juozas Laukaitis

KREIVOS ŠYPSENOS

POLITINĖS SISTEMOS PASAULYJE

Šiuo metu mūsų ausis rėžia įvairių politinių sistemų terminologija. Tiems, kurie negalėsit Dainavoje kursuose dalyvauti, suglaustai paaiškinsime, ką įvairūs filopolitiniai terminai reiškia, idant galėtumėte juos paaiškinti sendraugiams, — jeigu jie kartais diskusijose susimaišytų:

Fašizmas: Jeigu tu turi karvę, ir karvė duoda pieno, tai valdžia leidžia tau laikyti karvę, bet pieną atima. Jeigu karvė pieno neduoda — ją nušauna, o tave uždaro į kalėjimą.

Nacismas: Gali laikyti karvę, bet nevalia ją melžti.

Komunizmas: Karvė stimpa badu, tai valdžia melžia tave. Karvei nustipus, valdžia tave uždaro į kalėjimą, nes nevalia karvę turėti.

Demokratija: Gali karvę laikyti, ir pieną pardavinėti kam tik nori; bet jeigu pats pradėsi pieną gerti, tai karvė išeis ant streiko.

Kapitalizmas: Karvė tavo; bet jei esi gudrus, tai už parduotą pieną nusipirksi jautį.

Liberalizmas (čia tai jau labai komplikuota): valdžia tau leidžia laikyti karvę, bet už ją turi mokėti valdžiai didelius mokesčius. Už tuos mokesčius valdžia perka iš tavęs pieną. Tą pieną veltui siunčia į komunistų valdomus kraštus, tvirtai tikėdama, kad komunistai to pieno patys neišgers, bet perduos jį kaliniams, sėdintiems komunistų kalėjimuose už tai, kad jie kadaise karves turėjo...

POLITINĖ PAMOKA

Viską lietuvis šiandien išmoko:
Kaip jankis šneka, kaip jankis šoka;

Greitai išmoko, kad reik' balsuoti
Ir propagandai nepasiduoti,

Vieni įstojo pas demokratus, —
Kiti — iš tolo jų baisiai kratos

Arba, nubėgę pas kongresmaną,
Šaukia, kad niekas jų neišgano.

Tik prezidentas, girdi, pasakęs:
"Gaila, kad ruskius užpuolė blakės, —

Taigi čia reikia ruskiui padėti,
Gal lengviau būsią susikalbėti,

Nes jeigu ruskį blusa įkanda —
Tai jis pasauly vietos neranda;

Iš to ir gaunas paskui Vietnamas,
Nemalonumai, laikai neramūs...

Dezinfekavus jo balalaiką —
Visi turėsim amžiną taiką!"

Tuomet, sugrįžę mūs' delegatai,
Paskelbia tautai: "Sukasi ratai!

Mūs' užtarėjas —beveik lietuvis!
Ruskį supranta, — tartum ten buvęs!

Viską laimėjom: Lietuvą, Taiką!"
(DDT pūsim į balalaiką...)

GALVOSŪKIO 9 NR. ATSAKYMAI

Skersai: 1. Miegoti. 3. Vikrė. 4. Tavo. 5. Alpės. 7. Vartyti. 10. Meškėnas. 11 Skara. 12. Taikosi. 13. Šiaudinukai. 16. Suduš. 17. Kalėdos. 18. Ar.

Žemyn: 1. Mėlynasis. 2. Gal. 3. Voveraitė. 4. Taisyk. 5. Aiskauda. 6. Elniai. 8. Ašara, 9. Tai. 14. Kur. 15. Aš.

MĮSLIŲ ATSAKYMAI

1. Abeji turi šaknis. 2. Aidas. 3. Trio. 4. 7. Dvi kanarėlės. 8. Tėvų. 9. Raidę "ū". 10. Niekas. 11. Pirštinė. 12. šoferis. 13. Turi gyslas. 14. Vėjas. 15. Vyras ir žmona.

ALp(LKA)1786
1968, Nr.10

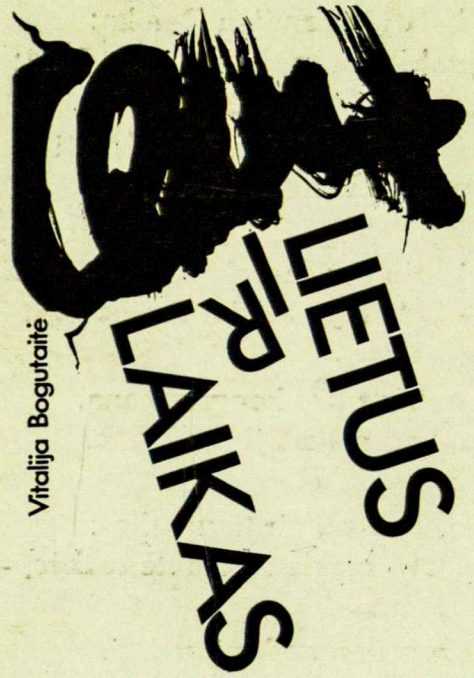

VITALIJOS BOGUTAITĖS,

antrasis eilėraščių rinkinys

LIETUS IR LAIKAS

Išleido ATEITIS, 1969 m.

Kaina $2.00

Kiti Ateities knygų leidyklos leidiniai

DETALĖS, A. Baužinskaitės-Kairienės eilėraščiai	$2.00
ATEITININKŲ VADOVAS, kun. Stasio Ylos, 1960	4.00
IDEALAS IR LAIKAS, dr. Juozo Girniaus, 1967	4.00
NIEKŠYBĖS PASLAPTIS, prof. Antano Maceinos, 1964	4.00
GRUODAS, Antano Jasmanto eilėraščiai	3.00
ALKANA ŽEMĖ, Stasės Šakytės eilėraščiai, 1967	2.00
ŠVENTASIS AUGUSTINAS, Giovani Papini, 1966	3.00
LIETUVA, vaizdų albumas. Vytauto Augustino, 1955	5.00
STASYS ŠALKAUSKIS, prof. Juozo Ereto, 1960	4.00
ŠVENTASIS PIJUS X, redaguota kun. J. Petrėno, 1958	2.00
MARIJA, GELBĖKI MUS, Sibiro lietuvaičių maldos, 1959	1.00
VEIDRODIS JŪROS DUGNE, Vitalijos Bogutaitės eilėraščiai, 1960	2.00
ŠVIESOS MERGAITĖ, Prano Naujokaičio eilėraščiai, 1959	2.00
AKMENS ŠIRDIS, Prano Naujokaičio eilėraščiai, 1960	2.00
SACRA VIA, Alfonso Tyruolio eilėraščiai, 1961	1.50
VASAROS MEDŽIUOSE, Danguolės Sadūnaitės-Sealey eil., 1961	1.50
ELEMENTORIUS Ė, Igno Malėno, 1961	2.00

Knygos gaunamos pas platintojus ir leidykloje adresu:

ATEITIS K. L. % Rev. V. Dabušis, 147 Montgomery Pl., Paterson, N. J.

90.725.17